

ביטוח ופיננסים

| בשביל השקט הנפשי שלך

הראל גמל והשתלמות בע"מ

דוח הדירקטוריון

דוח דירקטוריון

הראל גמל והשתלמות בע"מ

דוח הדירקטוריון לששת החודשים שהסתיימו ב- 30 ביוני 2012 ("תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל גמל והשתלמות בע"מ ("הראל גמל" או "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2011, אשר פורסם ביום 18 במרס 2012 ("הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת

הראל גמל התאגדה ביום 14 בספטמבר 1995, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג - 1983, בשם אייל גמל בע"מ. ביום 11 באפריל 1999 שינתה החברה את שמה ל"הראל גמל בע"מ". ביום 15 במאי 2011 שינתה החברה את שמה לשמה הנוכחי.

לחברה אין חברות בנות. החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ ("הראל השקעות"). בהתאם לתנאים שנקבעו על ידי המפקח במסגרת האישור שניתן להראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל ביטוח") לרכישת פעילות קופות גמל מאת בנק לאומי, נדרשה הראל השקעות להעביר את מלוא החזקותיה של הראל פיננסיים (לשעבר: הראל בית השקעות בע"מ) (שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות) בחברה, להראל ביטוח. בהתאם להנחיה זו, אישרו הדירקטוריונים של חברות הקבוצה הרלבנטיות את שינוי המבנה בהחזקות בחברה והחברות הגישו בקשה לרשות המסים לאישור ביצוע השינוי המבנה כאמור, בהתאם לחלק ה(2) לפקודת מס הכנסה. ביום 31 בדצמבר 2008 התקבל אישור רשות המסים, בתוקף מיום 31 בדצמבר 2007 ושינוי המבנה בוצע באותו מועד. עם השלמת הליך שינוי המבנה, החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל ביטוח.

ביום 27 בדצמבר 2006 הושלמה עסקה במסגרתה רכשה הראל ביטוח, חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות, מבנק לאומי לישראל בע"מ ("בנק לאומי") ולאומי שירותי שוק ההון בע"מ, תמורת סך של 575 מיליון ש"ח, את הפעילות של 5 קופות גמל שהעיקריות שבהן הינן עצמה ותעוז (להלן: "קופות לאומי"). במסגרת ההסכם התחייבה הראל ביטוח, כי ניהול קופות הגמל על-פי חוק קופות גמל, יועבר בד בבד עם השלמת העסקה לחברה מנהלת, כמשמעות מונח זה בחוק קופות גמל, וכי החברה תהיה החברה המנהלת שתבצע עבור הראל ביטוח את ניהול קופות הגמל.

במועד השלמת רכישת קופות לאומי נחתם הסכם הפצה בין בנק לאומי לבין החברה. במועד השלמת רכישת קופות לאומי על ידי הראל ביטוח נכנס לתוקף הסכם בין הראל ביטוח לבין לאומי שירותי שוק ההון בע"מ ("לאומי גמל"), לפיו מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור קופות לאומי. בנוסף מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור קופות נוספות שמנוהלות בידי החברה.

נכון למועד עריכת דוח זה, החברה מנהלת בנאמנות עבור עמיתי הקופות שבניהולה 8 קופות גמל הכוללות 23 מסלולי השקעה:

1.1. קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים שבניהול החברה הן:

הראל קופת גמל - הוקמה בשנת 1998. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים ופיצויים, המיועדת לשכירים ועצמאיים. בקופה חמישה מסלולי השקעה: מסלול כללי, מסלול שחף - עד 10% במניות, מסלול בז - מסלול מנייתי, מסלול שקלי ומסלול אג"ח.

ביום 1 בינואר 2012 הקופה מוזגה באופן טכני לתוך "הראל עצמה תעוז".

הראל עצמה - תעוז - הקופה הוקמה בשנת 1957. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים, המיועדת לעצמאיים ולשכירים. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה. ביום 1 בינואר 2012 מוזגו לתוך מסלולי ההשקעה בקופה זו מסלולי ההשקעה של "הראל - תעוז", מיזוג מלא ושל "הראל קופת גמל", מיזוג טכני, כך שבקופה שמונה מסלולי השקעה: מסלול כללי, הראל גמל כללי, מסלול שקלי - קצר, מסלול ללא מניות, הראל בז (מנייתי), הראל גמל מסלול אג"ח, הראל גמל מסלול שקלי, והראל שחף (עד 10% מניות). שם הקופה שונה מ"הראל עצמה" ל"הראל עצמה תעוז".

הראל - תעוז - הקופה הוקמה בשנת 1958. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים ופיצויים, המיועדת לשכירים ועצמאיים. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה. בקופה שלושה מסלולי השקעה: מסלול כללי, מסלול שקלי ומסלול ללא מניות. ביום 1 בינואר 2012 מסלולי הקופה מוזגו באופן מלא לתוך "הראל עצמה תעוז" וחדלו להתקיים כמסלולים עצמאיים.

הראל - ניב - הקופה הוקמה בשנת 2003. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים ופיצויים, המיועדת לשכירים ועצמאיים. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת אסיף חברה לניהול קופות גמל. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה המנהלת של הקופה.

1.2. קרנות ההשתלמות שבניהול החברה הן:

הראל קרן השתלמות - הוקמה בשנת 1997. הקופה הינה קרן השתלמות, המיועדת לשכירים ועצמאיים. בקופה חמישה מסלולי השקעה: מסלול כללי, מסלול שלדג - עד 10% במניות, מסלול נץ - מסלול מנייתי, מסלול שקלי ומסלול אג"ח.

הראל השתלמות ניבה - הוקמה בשנת 2004. הקופה הינה קרן השתלמות, המיועדת לשכירים ועצמאיים.

1.3. קופות מרכזיות לפיצויים שבניהול החברה הן:

הראל קופה מרכזית לפיצויים - הוקמה בשנת 1997. הקופה הינה קופת גמל מרכזית לפיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד.

הראל פרופיל אישי למעסיק - הוקמה בשנת 2003. הקופה הינה קופת גמל רב מסלולית בניהול אישי למטרת פיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד.

קופה מרכזית לפיצויים - מסלולית - הוקמה הוקמה בשנת 2001. הקופה הינה קופת גמל מסלולית למטרת פיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה. בקופה חמישה מסלולי השקעה: מסלול מדדי, מסלול מניות, מסלול מט"ח, מסלול שקלי ומסלול כללי.

1.4. קופת מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית שבניהול החברה היא:

הראל קופה לפנסיה תקציבית - הוקמה בינואר 2008. הקופה הינה קופת גמל להשתתפות בפנסיה תקציבית המיועדת למעסיקים בלבד.

לפרטים נוספים בנושא מיזוג קופות גמל – ראה סעיף 3.1 להלן.

1.5. הסכמים

- 1.5.1. ביום 23 בינואר 2007 נחתם הסכם בין הראל חברה לביטוח בע"מ, בעלת השליטה המלאה בחברה ("הראל ביטוח") (כבעלים של קופות לאומי) לבין החברה בקשר עם ניהולן של קופות לאומי עבור הראל ביטוח (ראה סעיף 1 לעיל). בהתאם להוראות ההסכם, החברה אחראית כלפי העמיתים בקופות לאומי וכלפי הראל ביטוח לקיום כל הוראות הדין הנוגעות לניהול קופות גמל וקיום כל ההתחייבויות המוטלות על חברה מנהלת כלפי עמיתים בקופות גמל. בהסכם נקבע כי הראל ביטוח רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש בת 45 ימים, ואילו החברה רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש 180 ימים. בהתאם להוראות ההסכם, החברה תגבה מאת עמיתי הקופות את דמי הניהול ותעבירם להראל ביטוח לאחר תשלום, מתוך דמי הניהול שיגבו על ידה כאמור, של עמלות ההפצה והעמלות למשווקים פנסיונים. עבור ביצוע ניהול קופות לאומי עבור הראל ביטוח, תהיה זכאית החברה להחזר הוצאותיה הישירות בקשר עם ניהול קופות לאומי בתוספת 2%.
- 1.5.2. לחברה הסכם עם הראל ביטוח שמטרתו ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה הראל ביטוח לחברה תוך שהחברה מנצלת את היתרון לגודל של הראל ביטוח ובכך חוסכת את רכישתם של שירותים שונים. על פי הסכם בין החברה להראל ביטוח, החברה, יחד עם הראל עתידית קופות גמל בע"מ ("הראל עתידית") וקרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ ("קחצ"ק"), חברות מנהלות של קופות גמל בשליטת הראל השקעות, משלמת להראל ביטוח עבור שירותי ניהול ההשקעות הניתנים לחברה, להראל עתידית ולקחצ"ק על ידי חטיבת ההשקעות של הראל ביטוח. הקצאת העלויות בין החברות המנהלות מבוצעת לפי שלושה פרמטרים: היקף הנכסים המנוהלים בידי כל חברה מנהלת; תמהיל ההשקעות, לפי אפיקי השקעה; ושיעור גידול התיק. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.
- 1.5.3. לשם ניצול של "יתרון לגודל" וחסכון בעלויות תפעול שוטף, להראל עתידית, הסכם עם החברה בדבר קבלת שירותי תפעול וניהול מאת החברה. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשוב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה החברה להראל עתידית, תוך שהראל עתידית מנצלת את היתרון לגודל של החברה ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, הראל עתידית משלמת לחברה דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת הראל עתידית מקופות הגמל שבניהולה. התמורה דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת החברה עבור הקופות שמנוהלות על ידה והראל עתידית לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור. כמו כן, בהתאם להסכם שבין החברה להראל עתידית, המחתה הראל עתידית לחברה את זכאותה לקבלת דמי ניהול מאת הראל ביטוח בגין קופות גמל שהינן בבעלות הראל ביטוח ומנוהלות בידי הראל עתידית.
- 1.5.4. לשם ניצול של "יתרון לגודל" וחסכון בעלויות תפעול שוטף, לקחצ"ק הסכם עם החברה בדבר קבלת שירותי תפעול וניהול מאת החברה. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשוב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה החברה לקחצ"ק, תוך שקחצ"ק מנצלת את היתרון לגודל של החברה ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, קחצ"ק משלמת לחברה דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת קחצ"ק מקרן השתלמות שבניהולה. התמורה דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת החברה עבור הקופות שמנוהלות על ידה וקחצ"ק לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור.

1.5.5. על פי הסכם בין החברה להראל השקעות, משלמת החברה להראל השקעות סך של 3% מדמי הניהול שגובה החברה מקופות הגמל שבניהולה, וזאת בתמורה לשירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.

1.6. להלן מספר חשבונות העמיתים המנוהלים על ידי החברה נכון ליום 30 ביוני 2012*:

שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל קרן השתלמות - מסלול כללי	10,926	43,600	54,526
הראל קרן השתלמות - מסלול שקלי	1,350	4,417	5,767
הראל קרן השתלמות - מסלול נץ (מסלול מנייתי)	1,962	3,453	5,415
הראל קרן השתלמות - מסלול שלדג (עד 10% מניות)	3,630	11,969	15,599
הראל קרן השתלמות - מסלול אג"ח	246	816	1,062
הראל קופת גמל - מסלול כללי	10,026	26,499	36,525
הראל קופת גמל - מסלול שקלי	1,180	1,508	2,688
הראל קופת גמל - מסלול בז (מסלול מנייתי)	1,851	1,300	3,151
הראל קופת גמל - מסלול שחף (עד 10% מניות)	6,181	6,720	12,901
הראל קופת גמל - מסלול אג"ח	276	224	500
הראל קופה מרכזית לפיצויים	-	683	683
הראל השתלמות ניבה	134	369	503
הראל פרופיל אישי למעסיק	-	7	7
הראל קופה לפנסיה תקציבית	-	72	72
סה"כ	37,762	101,637	139,399
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל			
שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל - ניב	11,525	17,899	29,424
הראל - עצמה תעוז מסלול כללי	242,741	91,842	334,583
הראל - עצמה תעוז מסלול שקלי קצר	5,138	1,763	6,901
הראל - עצמה תעוז מסלול ללא מניות	3,349	745	4,094
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	-	66	66
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	-	7	7
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	-	268	268
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	-	261	261
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	-	423	423
סה"כ	262,753	113,274	376,027
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	300,515	214,911	515,426

*עמיתים שלהם צבירה במסלולים שונים באותה קופה, מספר החשבונות נספר בגין כל מסלול בנפרד.

1.7. להלן פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה המנהלת נכון ליום 30 ביוני 2012:

היקף נכסים (אלפי ש"ח)	שם הקופה
1,376,489	הראל קרן השתלמות - מסלול כללי
202,332	הראל קרן השתלמות - מסלול שקלי
137,159	הראל קרן השתלמות - מסלול נץ (מסלול מנייתי)
666,970	הראל קרן השתלמות - מסלול שלדג (עד 10% מניות)
45,888	הראל קרן השתלמות - מסלול אג"ח
737,691	הראל קופת גמל - מסלול כללי
106,015	הראל קופת גמל - מסלול שקלי
73,292	הראל קופת גמל - מסלול בו (מסלול מנייתי)
1,048,455	הראל קופת גמל - מסלול שחף (עד 10% מניות)
33,694	הראל קופת גמל - מסלול אג"ח
157,131	הראל קופה מרכזית לפיצויים
11,219	הראל השתלמות ניבה
83,215	הראל פרופיל אישי למעסיק
7,518	הראל קופה לפנסיה תקציבית
4,687,068	סה"כ
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל	
היקף נכסים (אלפי ש"ח)	שם הקופה
323,996	הראל - ניב
11,402,261	הראל - עצמה תעוז מסלול כללי
473,514	הראל - עצמה תעוז מסלול שקלי קצר
348,748	הראל - עצמה תעוז מסלול ללא מניות
3,585	הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות
1,198	הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח
68,149	הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד
75,810	הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי
62,206	הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי
12,759,467	סה"כ
17,446,535	סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח

1.8. שינוי מסמכי היסוד של החברה המנהלת

לא שונו מסמכי היסוד של החברה המנהלת במהלך תקופת הדוח.

2. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעולות, מקורות מימון

מאזן החברה ליום 30 ביוני 2012 הסתכם בכ- 47,466 אלפי ש"ח, לעומת כ- 40,197 אלפי ש"ח ליום 30 ביוני 2011, גידול של כ- 18%. הגידול נובע בעיקרו מהרווח השוטף.

ההון ליום 30 ביוני 2012 הסתכם ב- 24,294 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 16,286 אלפי ש"ח ליום 30 ביוני 2011, גידול של כ- 49%.

הגידול בהון נובע מרווח של 7,698 אלפי ש"ח ומגידול בקרן הון בסך של 310 אלפי ש"ח.

בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול לכ- 25,643 אלפי ש"ח בהשוואה לכ- 23,982 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 6.9%. הגידול בדמי הניהול נובע בעיקרו מגידול בהיקף הממוצע של הנכסים המנוהלים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

למידע נוסף לגבי היקף נכסי הקופות - ראה סעיף 1.7 להלן.

נכון ליום 30 ביוני 2012, ההכנסות מדמי ניהול מצדדים קשורים כוללות, בין היתר, את המרווח לו זכאית החברה מתוקף הסכם מתן שרותי ניהול לקופות הגמל בבעלותו של הצד הקשור. סכום זה מוצג בנטו לאחר קיזוז ההוצאות המיוחדות לשירות כאמור, בסך של כ- 301 אלפי ש"ח.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון, עיקר ההכנסות של החברה הן מדמי ניהול קופות הגמל.

3. נתונים נוספים**3.1. מיזוג קופות גמל**

בהתאם להוראות תיקון מספר 4 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 ותיקון מספר 6 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), כפי שתוקנו בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 (תיקון מספר 8), התשע"א - 2011, חברה מנהלת של קופות גמל לא תנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוגי קופות הגמל המפורטות בחוק החל מיום 1 בינואר 2012. כמו כן נקבע, כי ההוראה האמורה לא תחול על קופות גמל מרכזיות לפיצויים.

על מנת שהראל גמל תעמוד בהוראות הנ"ל, ביום 1 בינואר 2012 ביצעה הראל גמל מיזוג קופות גמל המנוהלות על ידה: "הראל - תעוז" (קופה בבעלות הראל ביטוח ובניהול הראל גמל) מוזגה באופן מלא לתוך "הראל - עצמה" ו"הראל קופת גמל" (קופה בבעלות הראל גמל) מוזגה באופן טכני לתוך "הראל - עצמה", באופן שמבנה הבעלויות במסלולים של הקופות המתמוזגות נשמר. הקופה הממוזגת נקראת "הראל עצמה-תעוז". כמו כן, במסגרת המיזוג שונה מסלול ההשקעה השקלי שהיה קיים ב"הראל - עצמה" כך שהפך להיות מסלול "שקלי קצר". המיזוג נעשה בהתאם לאישור המפקח מיום 5 באוקטובר 2011 ואישור מס הכנסה מיום 29 בדצמבר 2011.

3.2. הוספת מסלול השקעה ושינויים במסלולי השקעה

ביום 18 במרס 2012 אישר דירקטוריון הראל גמל הוספת מסלול "הראל השתלמות מסלול שקלי קצר", את שינוי שמו של המסלול השקלי ל"הראל השתלמות מסלול ללא מניות" ואת שינוי שמו של מסלול "הראל שלדג (עד 10%) ל-"הראל שלדג". בהתאם להחלטת הדירקטוריון כאמור, הוגשה למפקח בקשה לאישור השינויים ביום 2 במאי 2012 ולעדכון תקנון הקופה בהתאם.

4. פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדיווח והקשרן למדיניות ההשקעות הכללית של החברה

(א) כללי

ההתאוששות העולמית, שהיתה חלשה יחסית גם קודם לכן, הואטה עוד יותר במהלך הרבעון השני של 2012. הסיכונים בשווקים הפיננסיים, ובמיוחד בשוקי האג"ח הממשלתיות של המדינות הבעייתיות בגוש האירו, עלו במידה ניכרת ברבעון השני וחזרו בקירוב לרמות הסיכון של סוף שנת 2011.

באירופה מדדי מנהלי הרכש, מדדי הייצור והמשך העלייה בשיעור האבטלה לשיא של 11.2% ביוני 2012, מצביעים על המשך האטה בכלכלה. בעקבות זאת והתגברות החששות מפירוק גוש האירו, תשואות האג"ח של ספרד ואיטליה חזרו לעלות ברבעון השני של 2012. העלייה בתשואות התמתנה מעט לאחר פסגת מנהיגי האיחוד האירופאי שהתקיימה בסוף יוני.

בארה"ב הסתכמה הצמיחה ברבעון השני ב-1.5% בלבד בשיעור שנתי, וקצב ההתרחבות של הצריכה הפרטית היה דומה. האינדיקטורים בשוק העבודה היו חלשים במיוחד, ומנגד האינדיקטורים בשוק הנדל"ן מצביעים על תפנית חיובית.

במשקים המתעוררים הגדולים המשיכו להתקבל נתונים המצביעים על האטה בקצב הצמיחה ברבעון השני של 2012, לאחר שנרשמה צמיחה חזקה מהצפי ברבעון הראשון.

(ב) התפתחויות במשק

הקבוצה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של חברות הקבוצה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח.

התוצר גדל ברבעון השני של 2012 בשיעור שנתי של 3.2%, זאת לאחר צמיחה של 2.8% ברבעון הראשון. התוצר העסקי גדל בשיעור מרשים של 3.7%. הרכב הצמיחה היה ברובו חיובי כאשר היצוא עלה ב-10% והצריכה הפרטית גדלה ב-5.4%. מנגד, חלה התמתנות בהשקעה בנכסים קבועים ובמיוחד בהשקעה בבתי מגורים שירדה ב-3%. כמו כן, נרשמה ירידה של 9% ביבוא.

(ג) שוק המניות

המסחר במניות בישראל ובעולם התאפיין בתנודתיות רבה במחצית הראשונה של 2012. מרבית מדדי המניות בארץ ירדו בשיעור חד במהלך הרבעון השני של 2012, בעיקר במהלך חודש מאי 2012, זאת לאחר עליות חדות במהלך הרבעון הראשון.

מדד מניות תל אביב 100 ירד ב-6% במהלך הרבעון השני וב-1% במהלך המחצית הראשונה של 2012. במהלך המחצית הראשונה של 2012 מדד חברות התקשורת צנח בכ-55% ומדד חברות הביטוח ירד ב-18%.

מדד MSCI העולמי ירד ב-5% במהלך הרבעון השני, אך עלה ב-6% בסיכום המחצית הראשונה של 2012, עקב עלייה מרשימה ברבעון הראשון של השנה. מדד MSCI של השווקים המתעוררים ירד בשיעור חד של 9% במהלך הרבעון השני, אך עלה ב-4% במהלך המחצית הראשונה של 2012.

ביצועי מדדים מובילים :

שינוי במהלך 1-6/2011	שינוי במהלך 1-6/2012	שינוי במהלך 4-6/2011	שינוי במהלך 4-6/2012	
(11.0%)	(2.6%)	(8.6%)	(0.7%)	מדד המניות הכללי
(9.0%)	(0.95)	(7.8%)	(6.1%)	מדד ת"א 100
(7.7%)	(2.6%)	(7.4%)	(6.0%)	מדד ת"א 25
(13.4%)	(4.9%)	(10.4%)	(6.05)	מדד יתר מניות
5.6%	6.3%	0.7%	(4.9%)	מדד MSCI World
1.0%	4.1%	(1.0%)	(8.8%)	מדד MSCI Emerging Markets

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות בבורסה בישראל עמד על 1.1 מיליארדי ש"ח בלבד ברבעון השני של 2012, ירידה של 5% לעומת הרבעון הראשון, ולעומת מחזור ממוצע של 1.7 מיליארדי ש"ח ב-2011 (ירידה של כ-36%) ו-2 מיליארדי ש"ח ב-2010.

(ד) שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.3% במהלך הרבעון השני וב-2.2% במהלך המחצית הראשונה של 2012. במהלך הרבעון השני מדד האג"ח הממשלתיות עלה ב-1.9% והשלים עלייה של 2.8% במהלך המחצית הראשונה של 2012, לאחר עלייה של 5% ב-2011. מדד האג"ח הקונצרניות ירד ב-2.5% במהלך הרבעון השני, אך עלה ב-1.3% במהלך המחצית הראשונה של 2012 עקב עלייה מרשימה ברבעון הראשון.

ביצועי מדדים מובילים :

שינוי במהלך 1-6/2011	שינוי במהלך 1-6/2012	שינוי במהלך 4-6/2011	שינוי במהלך 4-6/2012	
0.6%	2.2%	0.6%	0.3%	מדד אג"ח כללי
0.3%	2.8%	1.5%	1.9%	מדד אג"ח ממשלתיות
1.0%	1.3%	(0.8%)	(2.5%)	מדד אג"ח קונצרניות
0.3%	2.6%	1.7%	1.3%	מדד אג"ח ממשלתיות צמודות
1.1%	1.1%	(0.8%)	(12.7%)	מדד אג"ח קונצרניות צמודות
0.4%	2.9%	1.4%	2.3%	מדד אג"ח ממשלתיות לא צמודות
0.8%	5.6%	(1.25)	2.0%	מדד אג"ח מט"חיות

הסקטור העסקי גייס באמצעות אג"ח כ-11 מיליארדי ש"ח ברבעון השני ו-22.5 מיליארדי ש"ח במחצית הראשונה של 2012, לעומת 40 מיליארדי ש"ח ב-2011 ו-43 מיליארדי ש"ח ב-2010. יותר ממחצית מהגיוסים במחצית הראשונה (כ-12.7 מיליארדי ש"ח) בוצעו ע"י בנקים וחברות נדל"ן.

מחזור המסחר היומי הממוצע באג"ח עמד על 4 מיליארדי ש"ח ברבעון השני של 2012, בדומה לרבעון הראשון, עלייה של 6% לעומת המחזור הממוצע ב-2011.

(ה) שוק המט"ח

השקל נחלש במהלך הרבעון השני ב-5.6% אל מול הדולר (לרמה של 3.923 שקל לדולר) אך התחזק ב-1.9% בסיכום המחצית הראשונה של 2012. השקל התחזק במהלך הרבעון השני ב-0.4% אל מול האירו (לרמה של 4.932) ונותר כמעט ללא שינוי בסיכום המחצית הראשונה של 2012.

(ו) אינפלציה

האינפלציה הסתכמה במהלך 12 החודשים עד יוני ב-1.0%, בגבול התחתון של יעד האינפלציה. במהלך הרבעון השני של 2012 עלה מדד המחירים לצרכן ב-0.6%. להלן נתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן:

שינוי במהלך 1-6/2011	שינוי במהלך 1-6/2012	שינוי במהלך 4-6/2011	שינוי במהלך 4-6/2012	
2.2%	1.3%	1.3%	1.3%	שיעור עליית מדד המחירים (מדד ידוע)
2.2%	1.0%	1.5%	0.6%	שיעור עליית מדד המחירים (מדד בגין)

(ז) ריבית בנק ישראל

בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי במהלך הרבעון השני של 2012, אך בסיכום המחצית הראשונה הפחית את הריבית ב-0.25% לרמה של 2.5%, בין היתר, על רקע החששות ממשבר באירופה והאטה בצמיחה הכלכלית המקומית.

(ח) אירועים מהותיים במשק לאחר תאריך המאזן

בנק ישראל הפחית בסוף יוני 2012 את הריבית לחודש יולי ב-0.25% נקודות אחוז ל-2.25% והשאיר את הריבית לחודש אוגוסט באותה רמה.

מדד המחירים לצרכן לחודש יולי עלה ב-0.1%.

הממשלה אישרה חבילת צעדים נרחבת להקטנת הגירעון התקציבי, רובם בצד ההכנסות.

קרן המטבע הבינלאומית ה-IMF עדכנה את תחזית הצמיחה העולמית שלה. התוצר העולמי כולו צפוי לצמוח ב-3.5% ב-2012 וב-3.9% ב-2013. התחזית החדשה נמוכה רק במקצת לעומת האומדן הקודם שפורסם באפריל בעיקר בגלל שנרשמה צמיחה חזקה בהרבה מהצפוי ברבעון הראשון של השנה.

5. מגמות והתפתחויות בשוק קופות הגמל

להלן יתוארו שינויים מהותיים בחקיקה והסדרה בקשר עם תחומי הפעילות של הקבוצה, מאז הדוח התקופתי או שאירעו בתקופת הדוח:

5.1. הוראות הדין

5.1.1. ביום 5 באוגוסט 2012 פורסם חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012. מטרתו של החוק הינה הטלת סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה וכן, קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, הכל כחלק מהמאבק הבין לאומי בתכנית הגרעין של איראן שישראל חלק ממנו. מכלול פרקי החוק המוצע משלימים ומרחיבים את ההסדרים הקיימים בחקיקה בישראל לעניין זה ויוצרים הסדרה כוללת מתוך כוונה לכלול התייחסות לסנקציות כנגד איראן בחוק ייעודי, קוהרנטי ואחיד. במסגרת החוק נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) איסור פעילות כלכלית והפסקת פעילות קיימת מול גורמים שהוכרוזו גורמים זרים מסייעים או גורמים הקשורים לתאגיד מסייע וכן, הגבלת האפשרות להשקיע בתאגידים שהוכרוזו כמקיימים קשר עסקי עם איראן; (ב) תהא חובת דיווח למשטרת ישראל על קיום פעילות כלכלית עם גורם זר, או עם גורם הנחשד כזר; (ג) הטלת סנקציות על תאגידים שיעברו על הוראות החוק ועל נושאי משרה באותם תאגידים, אלא אם יוכח כי נקטו בכל האמצעים לקיום החובות החלות על התאגיד. החוק כולל ביטול של חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח - 2008 ותיקונים לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000; פקודת המסחר עם האויב 1939 וחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000.

- 5.1.2. ביום 23 ביולי 2012 פורסם חוק מס הכנסה (פטור ממס בידי קופת גמל על הכנסה מדמי שכירות בשל השכרת דירת מגורים לטווח ארוך), התשע"ב-2012, מטרתו של החוק הינה לעודד קופות גמל להשקיע בפרויקטים של השכרה לטווח ארוך, החוק קובע פטור ממס על הכנסה לקופת גמל על הכנסתה מהשכרת דירות מגורים בבניין להשכרה (כהגדרת מונחים אלו בחוק), לפי בחירתה, וזאת בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו לעניין זה. בין היתר, נדרש כי קופת הגמל תהיה הבעלים של לפחות 100 דירות מגורים בבניין להשכרה או בכמה בניינים להשכרה, ואם הבניינים להשכרה הם בנגב או בגליל - 50 דירות לפחות (בשנה הראשונה בה יש לקופת הגמל הכנסה משכירות, הקופה תהיה זכאית לפטור גם אם בבעלותה מספר נמוך יותר של דירות). תנאי נוסף הינו כי קופת הגמל אינה מספקת שירותים הנלווים להשכרה. כמו כן, נקבע כי בנסיבות בהן בחרה קופת הגמל בפטור ממס לפי חוק זה, היא לא תוכל לחזור בה מבחירתה ולא יחולו לגביה הטבות מס בהתאם למסלולים אחרים.
- לצד פרסום החוק פורסם תיקון לחוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011.
- 5.1.3. ביום 4 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012. במסגרת הצעת החוק ניתנת בידי המפקח הסמכות לפסול פוליסות בדיעבד וכן, להתערב רטרואקטיבית בענף שלם ולהורות על הפסקה או שינוי של מספר רב של תוכניות ומבלי ליתן הנחיה פרטנית לכל תוכנית, זאת ביחס לכלל התוכניות בשוק לרבות אלו שאושרו ע"י המפקח זה מכבר. בנוסף, יהיה על הגופים מוסדיים לפתח תכניות ביטוח ושינוי של תקנוני קופת גמל או להעברת ניהול של קופות גמל, בהתאם לעקרונות, קווים מנחים, הוראות ותנאים שאותם יכתיב המפקח. במסגרת ההצעה, מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) המפקח רשאי להורות על תנאים שבהתקיימם לא תחול חובת קבלת היתר מהמפקח להחזקת אמצעי שליטה במבטח; (ב) מבטח המבקש להנהיג תכנית ביטוח (לרבות הרחבת כיסוי או צמצומו וביטוח קבוצתי) או לערוך בה שינוי (בעניין שעליו הורה המפקח), ימסור למפקח הודעה לפחות שלושים ימים מראש, ובהעדר הודעת התנגדות מהמפקח – התוכנית תיכנס לתוקף. על אף זאת, המפקח יהיה רשאי להורות, לגבי כל ענפי הביטוח או לגבי ענפי ביטוח מסוימים או תוכניות ביטוח מסוימות, שההודעה כאמור תימסר לו בפרק זמן קצר מהמועד המבוקש; (ג) המפקח יהיה רשאי להורות למבטח לבצע שינויים בתוכניות הביטוח ולהפסיק להנהיג תכנית ביטוח; (ד) חברה מנהלת המבקשת לערוך שינויים בתקנון קופת גמל, מיזוג קופת גמל או העברת ניהול קופת גמל לחברה מנהלת אחרת - תמסור למפקח הודעה מתאימה מראש, ובהעדר הודעת התנגדות מהמפקח – ניתן יהיה לבצע את הפעולות כאמור; (ד) מתן סמכות למפקח להטיל על מי שפעל שלא בהתאם להוראות דלעיל.
- 5.1.4. ביום 14 במאי 2012 פורסם תיקון לפקודת מס הכנסה (מס 190 והוראת שעה), התשע"ב-2012 ותיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 - מס' 8. מטרת התיקון הינה להרחיב את מסגרת הטבות המס הניתנות בעת משיכת כספים באפיק חיסכון הקצבה. במסגרת התיקון שונו מס' הסדרים לעניין מיסוי החיסכון הפנסיוני, בין היתר, שונו ההסדרים הבאים: (א) יופרד הפטור ממס בעת משיכת קצבה מקופת גמל לשני רכיבים: (1) קצבה "מוכרת" - פטור מלא ממס למשיכת כספים שהופקדו בקופ"ג לקצבה אשר לא נהנו מהטבות מס בעת הפקדתם לעצמאי ולשכיר בגין שכר שמעבר ל-4 פעמים שכר ממוצע במשק ובגין הפקדות עובד שלא קיבל בגינם הטבת מס. (2) קצבה "מזכה" - פטור ממס בסכום קבוע, שיגדל במשך 13 שנה; (ב) הגדלת הפטור ממס בעת הוון קצבה בהתאם לגידול שחל בפטור ממס ביחס למשיכת כספים לקצבה; (ג) שינוי מנגנון חישוב הפטור לקצבה ליחיד שמשך מענקים (כגון: פיצויי פיטורין), באופן שיעודד השארת המענקים הפטורים לקצבה ("נוסחת השילוב"); (ד) יתאפשר לעמית/ למוטב (באמצעות התיקון העקיף בחוק קופות גמל) הזכאי לכספים ממרכיב הפיצויים מקופת גמל לא משלמת לקצבה, להעביר את הכספים לחשבון חדש, כאשר הכספים יוכלו להימשך בצורה "הונית" בכל עת. במידה והכספים ימומשו כקצבה, הרי שכל הקצבה

בגינם תהא פטורה. במידה והכספים ימומשו כהון, יחול מס ריאלי בשיעור 15% (לגביי כספיי פיצויים שנוכה מהם מס); (ה) יראו כספים המגיעים למוטב של עמית שנפטר, אשר לא נמשכו בידי המוטב ולא הועברו לחשבון חדש כאמור, בתוך 3 חודשים מיום פטירתו של העמית, ככספים שהועברו לחשבון חדש בתום 3 החודשים האמורים; (ו) בוטלה תקרת ההפקדה לבעל שליטה שעמדה על 11,950 ש"ח לשנה עבור כל הרכיבים. התיקון מאפשר הפקדה ללא הגבלה בגין תגמולי עובד ומעסיק, ותקרת ההפקדה (11,950 ש"ח) נותרה לגבי רכיב הפיצויים.

5.1.5. במאי 2012 אישרה וועדת השרים לענייני חקיקה הצעה לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (נייעוץ, שווק ומערכות סליקה פנסיונים) (תיקון מס'...), התשע"ב-2012. במסגרת התיקון, מוצע לקבוע, בין היתר את ההוראות הבאות: (א) עובד המבקש לבצע עסקה במוצר פנסיוני יכול לבצע אותה באמצעות כל בעל רישיון שייבחר ומעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה כאמור על ידי בעל רישיון מסוים ולא להתנות מתן הטבה לעובד בביצוע עסקה פנסיונית על ידי בעל רישיון, פעולה בניגוד להוראות אלו תהא עבירה פלילית שעונש של עד שנתיים מאסר בגינה; (ב) יחולו סעיפים מחוק הפיקוח (ביטוח) המסמיכים את המפקח לחייב את הגורמים המפוקחים על ידו בחובות דיווח שונות, גם על בעלי רישיון; (ג) בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר ממנו או מאדם אחר; (ד) האיסור על העברת מידע באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית, אלא לצורך ביצוע ההוראות הרלוונטיות בחוק, יורחב גם לעניין העברת כספים ומידע אודות כספים באמצעות מערכת הסליקה.

5.2. תקנות

5.2.1. רפורמה בדמי ניהול במוצרי חסכון ארוך טווח

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני, ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות זקנה והשארים ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

השיעורים כאמור יחולו גם על פוליסות ביטוח חיים חדשות, וזאת בשונה מקופות הגמל שם ההוראה חלה על הכספים הישנים והחדשים כאחד. שינוי דמי הניהול לא יחול על פוליסות ביטוח שהוצאו לפני יום תחילתן של התקנות, קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קופת גמל מבטיחת תשואה, קרן ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה וקופת גמל לחופשה.

בהמשך לדיוני הוועדה בכנסת פורסמה הצעת חוק של חברי כנסת מטעם וועדת הכספים של הכנסת לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 8) (שיעור מזערי של דמי ניהול), התשע"ב-2012. במסגרת התיקון מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע שיעור דמי ניהול מינימאליים. בחודש יולי אישרה וועדת הכספים בכנסת לעלות את הצעת החוק לקריאה שניה ושלישית. בשלב זה, לא ניתן להעריך האם שר האוצר יעשה שימוש בסמכות ככל שזו תוקנה לו עם סיום שלבי החקיקה בנושא וייקבע שיעור דמי ניהול מינימאליים ואם ייקבע מה יהיו שיעור דמי הניהול המינימאליים שייקבעו.

להלן טבלה המרכזת את שיעור דמי הניהול בהתאם לרפורמה כאמור:

קופת גמל	קופת גמל	ביטוח מנהלים	שיעור דמי ניהול מקסימאליים
קצת פנסייה (כללית (חדשה)	קצת פנסייה (כללית (חדשה)	קצת פנסייה (כללית (חדשה)	קצת פנסייה (כללית (חדשה)
עד 2% מהצבירה	עד 2% מהצבירה	עד 2% מהצבירה או שיעור נמוך יותר מהצבירה ושיעור מההפקדות (בין 0% ל-13% מההפקדות)	המצב הקיים
עד 4% מההפקדות שוטפות	עד 4% מההפקדות שוטפות	עד 1.1% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	לתקופה שבין 1.1.2013 ועד 31.12.2013
עד 1.05% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	עד 1.05% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	עד 1.05% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	החל מ-1.1.2014

לרפורמה כאמור צפויה להיות השפעה מהותית על ההכנסות מדמי ניהול של החברות המנהלות של קופות גמל וכן השפעה על הרווחיות של החברות כאמור ושל הראל ביטוח. כמו כן, ליישום הרפורמה השפעה על שווי פעילות הגמל הרשומה בספרי הראל ביטוח, כמפורט להלן.

בעקבות הפרסום אודות התקנות בוצעה הפחתה בדוחות הכספיים לשנת 2011 בשווי פעילות קופות הגמל הרשום בספריה של הראל ביטוח. בהתאם להערכת שווי של פעילות הגמל, שנערכה על ידי מעריך שווי חיצוני, הופחתה בדוחות הכספיים לשנת 2011 יתרת שווי המוניטין הנכלל בשווי פעילות הגמל הרשומה בספרי הראל ביטוח בסך של כ-25 מיליוני ש"ח, לפני מס.

בהתבסס על בחינת ירידת הערך שערכה החברה ליום 31 בדצמבר 2011 ואשר על בסיסה בוצעה ההפחתה כאמור, בחנה החברה את הסכום בר ההשבה של פעילות הגמל ליום 30 ביוני 2012. בהתאם לבחינה כאמור, נמצא כי הסכום בר ההשבה עולה על הערך בספרי הראל ביטוח.

ההצעה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה), תשע"א - 2011, במסגרתה מוצע להפחית את שיעור עמלות ההפצה צפויה אף היא למתן את השפעת הרפורמה כאמור.

5.2.2 ביום 7 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב - 2012 ("תקנות ההשקעה החדשות"). בתקנות נקבעה מסגרת אחידה לכללי ההשקעה של הגופים המוסדיים השונים (קופות גמל, קרנות פנסייה והתחייבויות תלויות תשואה של מבטחים), לרבות כספי הנוסטרו וכן שונו חלק מכללי ההשקעה הקיימים כדי להתאימם לדרכי פעילות שוק ההון ופעילות המשקיעים המוסדיים. בתקנות נקבעו, בין היתר, הוראות שנועדו להסיר מגבלות כמותיות הקיימות היום ולהגביר את מעורבות ועדות ההשקעה ונציגים חיצוניים בהן. כמו כן התקנות מתייחסות למגבלות שיחולו על עסקאות בין גופים מוסדיים לתאגידים הקשורים אליהם.

לצד התיקון בתקנות ההשקעה, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים טכניים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.

במסגרת התיקון כאמור עודכנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מספר 2), התשע"ב - 2012, כך שבעקבות העדכון נאסר על הגופים המפוקחים לשלם דמי ניהול, מיתרות הכספים בקופה למנהלים חיצוניים מסוימים, ביניהם גם חברות תעודות סל, למעט בתעודות בהם יחולו שני

התנאים המצטברים: (א) 75% לפחות מהתחייבות החשיפה של התעודה תהיה לנכסים שלא הונפקו במדינת ישראל ואינם נסחרים או מוחזקים בה; (ב) מנפיק התעודה אינו צד קשור.

תחילתן של התקנות ביום 7 ביולי 2012 למעט תקנה 39 לתקנות ("נכסים נזילים") שתחילתה ביום 7 בדצמבר 2012.

בנוסף, פורסמו התקנות הבאות:

- א. תקנות - הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.
- ב. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית) (תיקון), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים טכניים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.
- ג. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים) (תיקון), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים על מנת להתאים את התקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.
- ד. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבותיו) (תיקון), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים טכניים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.
- ה. תיקון לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשע"ב - 2012, במסגרתו בוצעו תיקונים טכניים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.
- ו. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) (תיקון), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים טכניים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.
- ז. בנוסף, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים טכניים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.

לצד התקנות פרסם המפקח ביום 4 ביולי 2012 חוזר שעניינו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים. מטרת החוזר הינה לקבוע הוראות מפורטות לעניין כללי השקעה, בין היתר, בנושאים הבאים: (א) חריגה משיעורי השקעה - המשקיע המוסדי יתקן חריגה בהתאם לנוהל שיקבע על ידו, נקבעו המועדים לתיקון חריגה מהשקעה, הוראות לעניין תיעוד כל סוגי החריגות ותקופת שמירת התיעוד, דיווח לממונה, החזר דמי ניהול בתקופת החריגה והחזר כספי בעד הפסד בתקופת החריגה; (ב) מינוי דירקטור על ידי גוף מוסדי בתאגיד מסוים מכח החזקת אמצעי שליטה בו יאושר על ידי ועדת ההשקעות של הגוף המוסדי. שכר וטובות הנאה אחרות של הדירקטור יועברו לנכסי הגוף המוסדי או למשקיע המוסדי, למעט לגבי דירקטור שאינו עובד הגוף המוסדי או נושא משרה בו או בתאגיד שהוא צד קשור לגוף המוסדי. זכותו של גוף מוסדי להמליץ על זהות דירקטור שימונה על ידי בעל שליטה בתאגיד מסוים, מכוח הסכם הצבעה להגנת זכויות מיעוט גרידא; (ג) קביעת כללי החזקת ניירות ערך במסלול השקעה מתמחה; (ד) קביעת כללי השקעת כספי מבוטחים או עמיתים במסלול השקעה מתמחה מחקה מדד; (ה) השקעה בשותפות ובזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות תהיה בכפוף לתנאים הקבועים בחוזר (ו) מתן הלוואות - גוף מוסדי יהיה רשאי לתת הלוואות, במהלך הרגיל של עסקיו, בתנאים מסחריים ובכפוף לתנאים הקבועים בחוזר. בנוסף, יהיה על משקיע מוסדי לדווח לוועדת הביקורת אחת לרבעון אודות מצבת הלוואות העדכנית של נושאי משרה באותו רבעון; (ז) משקיע מוסדי רשאי לעשות עסקאות עם צד קשור או באמצעות בתנאי שלעסקה ניתן אישור מראש ובכתב של רוב הנציגים החיצוניים שחברים בוועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי; (ח) השקעה בצד קשור ובעל עניין - משקיע מוסדי רשאי להשקיע בצד קשור

בכפוף לתנאים שנקבעו בחוזר, בין היתר בתנאי שסך ההשקעה של המשקיע המוסדי בכל הגורמים הקשורים לו לא תעלה על 5% מהשווי המוערך של נכסיו; (ט) שליטה ואחזקת אמצעי שליטה על ידי מבטח - מבטח אשר ביום פרסומן של התקנות, השקיע כדין בנכס לא סחיר לאחר שניתן אישור המפקח להשקעה כאמור בטרם פרסום התקנות רשאי להמשיך ולהחזיק בנכס כאמור בהתאם לתנאים שנקבעו באישור המפקח ולתנאים המפורטים בחוזר.

הוראות החוזר חלות על כל הגופים המוסדיים בישראל ומועד תחילתן ביום פרסום התקנות.

החברות הבנות של החברה שהינן גופים מוסדיים ערכו בחינה לגבי ההשפעה הצפויה של כניסתן לתוקף של תקנות ההשקעה החדשות ושל ההוראות הנלוות המפורטות לעיל. מהבחינה כאמור עולה, כי הוראות הדין החדשות כאמור לא צפויות להביא לשינוי משמעותי באופן ניהול ההשקעות בגופים המוסדיים.

5.2.3 ביום 29 בפברואר 2012 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשע"ב-2012, במסגרתו הוארך תוקף הגדרת "עמלת ניהול חיצוני" הקבועה בסעיף 3 לתקנות הנ"ל עד ליום 31 בדצמבר 2013. לפיכך, "עמלת ניהול חיצוני" מוגדרת כדלקמן: (1) הוצאה הנובעת מהשקעה של קופת גמל בקרנות השקעה שאינן צד קשור או בקרן השקעה שהיא שותפות שהשותף הכללי בה אינו צד קשור; (2) הוצאה הנובעת מניהול השקעות של קופת גמל שהיא תשלום למנהל תיקים זר, בכפוף לקיומם של התנאים המנויים בתקנה; (3) הוצאה הנובעת מניהול השקעות של קופת גמל שהיא תשלום לבעל רישיון מנהל תיקים, בכפוף לקיומם של התנאים המנויים בתקנה; (4) הוצאה הנובעת מהשקעה של קופת גמל בקרן או בקרן חוץ שהיא תשלום למנהל הקרן או לקרן, בכפוף לקיומם של התנאים המנויים בתקנה; (5) הוצאה הנובעת מהשקעה של קופת גמל בתעודת סל, שעליה יורה הממונה, בכפוף לקיומם של התנאים המנויים בתקנה; תחילתן של התקנות ביום 1 במרס 2012, למעט ההוראה הקבועה בסעיף 5 לעיל, שתחילתה ביום 1 ביולי 2012. לאחר ה-31 בדצמבר 2013, תוחלף הגדרה זו על-ידי ההגדרה הקבועה בסעיף 1 לתקנות לפיה עמלת ניהול חיצוני הינה אך ורק זו המנויה בסעיף 1 לעיל.

5.2.4 ביום 16 בפברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012. בתקנות נקבע, כי ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת יהיה 10 מיליוני ש"ח וההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני) לא יפחת מהגבוה מבין הסכומים שלהלן: (I) ההון ההתחלתי הנדרש כאמור - 10 מיליוני ש"ח; (II) הסכום המצטבר של: 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד שקלים, 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה ו- (III) 25% מההוצאות השנתיות המנוהלות; כמו כן, נקבע כי על חברה מנהלת שהונה העצמי קטן מהאמור בתקנות להגדיל את ההון העצמי באופן הדרגתי, כמפורט בתקנות ובאופן שעד מועד פרסום הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 יושלם ההון במלואו. בנוסף, נקבעו בתקנות דרכי השקעות ההון העצמי. בתקנות נקבעה סמכות למפקח להפחית או להגדיל את דרישות ההון בהתחשב בסיכונים המאפיינים את פעילותה של החברה המנהלת. מכח סמכות זו פרסם המפקח ביום 16 בפברואר 2012 חוזר שכותרתו דרישות הון מחברות מנהלות ובו הוראות המאפשרות הפחתה של סכום ההון המינימאלי, וזאת בכפוף לרכישת פוליסת ביטוח מתאימה.

במקביל פורסמו תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופת גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב - 2012 במסגרתן נקבע: (א) ביטול של ההוראות בתקנות ביחס להון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת; (ב) הוראה לפיה חובת חברה מנהלת לפעול לטובת כל אחד מעמיתי הקופה בלבד ולא להעדיף כל עניין וכל שיקול על פני טובת העמיתים, לא

תחול לגבי חברה המנהלת רק קופות גמל ענפיות; (ג) קביעת הוראות ספציפיות לגבי שיפוי נושאי משרה בחברה המנהלת רק קופות גמל ענפיות.

5.3. טיוטת תקנות

5.3.1. ביום 10 במאי 2012 פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים

(ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב-2012. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) מבנה דמי העמילות המשולמים לסוכני ביטוח יהיה באחת מהדרכים המפורטות בטיטה (עמלת שירות, עמידה ביעדי מכירות, הדרכות מקצועיות, והוצאות שיווק); (ב) הוראות לעניין גילוי נאות שסוכן ביטוח מחויב להן; (ג) קביעות הגבלות לגבי היחס שבין עמלות מסוגים שונים המשולמות לסוכני ביטוח; (ד) הסדרת אופן תשלום דמי עמילות למספר בעלי רישיון במקביל; (ה) הסדרת תשלום דמי עמילות בעד מבוטח או עמית שהקשר עמו נותק.

5.3.2. ביום 10 במאי 2012 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים

(קופות גמל) (עמלת הפצה), התשע"ב-2012. הרקע לתקנות הינו לאפשר גם למבטח לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. זאת, כדי לאפשר ייעוץ אובייקטיבי ומותאם לצורכי הלקוח, על כן, מוצע לקבוע מבנה הפצה אחיד בשלושת סוגי המוצרים הפנסיוניים: קופת גמל, קרן פנסיה חדשה וביטוח מנהלים. במסגרת הטיוטה השנייה מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) עמלת הפצה תורכב משני רכיבים: 1) בשיעור שנתי 0.20% מהיקף הנכסים הצבורים לזכות לקוח במוצר פנסיוני; 2) בשיעור 1.6% מהפקדות שוטפות; (ב) התקנות אינן משנות את שיעור עמלת הפצה בגין יעוץ לגבי קרן השתלמות, השונה באופייה משאר המוצרים הפנסיוניים; (ג) גוף מוסדי המנהל יותר ממוצר פנסיוני אחד, יוכל להתקשר בהסכם הפצה עם יועץ פנסיוני רק אם ההסכם כולל את כל המוצרים הפנסיוניים של הגוף המוסדי; (ד) לא תשולם עמלת הפצה בעד עמית או מבוטח שהקשר עמו נותק.

5.3.3. ביום 20 בפברואר 2012 פרסם המפקח טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) התשע"ב-2012. בטיטה נקבעו,

בין היתר, ההוראות הבאות: (א) חברה מנהלת רשאית לרכוש עבור עמית כיסוי ביטוחי לאריכות ימים (ניתן גם לעמית לא פעיל), לסיכונים מוות ולסיכונים נכות בלבד; (ב) הוראות לעניין התנאים לכיסוי הביטוחי, כאשר תקרת עלות הכיסוי תחושב באופן מצטבר (יחול גם על קרנות פנסיה); (ג) תנאים לעניין שמירת הכיסוי הביטוחי לאחר הפסקת הפקדות לקופת הגמל, ניתן לגבות את עלות הריסק בהארכת הכיסוי מתוך היתרה הצבורה; (ד) תנאים לרכישת ביטוח חיים קבוצתי על ידי החברה המנהלת של קופת גמל לא משלמת לקצבה ושל קרן השתלמות. (ה) המבוטח יישא במלוא דמי הביטוח הכרוכים בביטוחו. דמי הביטוח של מבטח, שהוא צד קשור לחברה המנהלת, יהיו בגובה דמי הביטוח הנהוגים לכלל המבוטחים אצל המבטח בפוליסה דומה. (ו) בטיטת התקנות נקבעה הוראת מעבר בה מוצע כי הוראות התקנות לא יחולו על פוליסות ביטוח שהופקו בהתאם להוראות תקנות 31 ו-45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964 עד למועד תחילתן של התקנות. לעניין טיוטת חוזר רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל ראה לעיל. טיוטת התקנות נמצאת בדיונים בין המפקח לגופים המוסדיים.

5.3.4. ביום 5 באפריל 2012 פרסם משרד המשפטים טיוטת תקנות החברות (סכומים אחרים

הכלולים בהון העצמי שיראו אותם כעודפים), התשע"ב - 2012. במסגרת הטיוטה, מוצע בין היתר, לקבוע כי יראו כעודפים (כהגדרתם בסעיף 302 לחוק החברות) גם סכומים הכלולים בהון העצמי של החברה, שמקורם ב"רווח הכולל האחר", ונובעים מרווח או מהפסד מהשקעה בנכס פיננסי, ואשר בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, לא ניתן לסווגם מחדש לעולם לרווח או הפסד של החברה. סכומים כאמור שערכם חיובי, ייחשבו

כחלק מהעודפים בעת גריעת הנכס הפיננסי, וסכומים כאמור שערכם שלילי, ייחשבו כחלק מהעודפים בעת ירידת ערך של הנכס הפיננסי.

5.4. חוזרים

5.4.1. ביום 15 באוגוסט 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית. בחוזר נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) על גוף מוסדי ובעל רישיון תחול החובה לערוך את כל ההכנות הנדרשות להתחברות למערכת המסלקה ולשימוש בה (לרבות, הערכות תפעוליות, קביעת כללים לעניין הטמעת התוכנה והכשרת עובדים לשימוש בה); (ב) בעל רישיון וגוף מוסדי יישאו בעלויות ההתחברות ותחזוקת מערכת הסליקה; (ג) בחוזר מפורטות פעולות שגוף מוסדי ובעל רישיון יהיו מחויבים לבצע באמצעות מערכת הסליקה הפנסיונית בלבד. הוראות החוזר יחולו על גופים מוסדיים ובעלי רישיון, למעט קופת גמל מרכזית לקצבה ויכנסו לתוקף בהדרגה מיום פרסום החוזר עד ליום 1 בינואר 2016. החוזר מבטל את חוזר חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית מיום 22 במרס 2012.

5.4.2. ביום 30 ביולי 2012 פורסם חוזר שעניינו, "מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS)". מטרתו של החוזר לקבוע הוראות לגבי מבנה הגילוי הנדרש בהתאם לתקינה הבינלאומית (כהגדרתה בחוזר גופים מוסדיים 2007-9-7 שעניינו אימוץ תקני דוח כספי בינלאומיים). במסגרת החוזר נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) הנחיות בדבר אימוץ תקני הדיווח; (ב) אופן חישוב סכומי השקעות בחברות מנהלות נשלטות ובחברות מוחזקות אחרות; (ג) חברה מנהלת שתבחר ליישם תקן חשבונאות בינלאומי חדש ביישום מוקדם תידרש להודיע על כך לממונה; (ד) הדוחות השנתיים ייחתמו בהתאם להוראות המפורטות בחוזר. הוראות החוזר יחולו על כל החברות המנהלות מיום פרסום החוזר, למעט ההנחיות בדבר אימוץ תקני הדיווח אשר יחולו החל מהדוחות הכספיים לשנת 2012.

5.4.3. ביום 30 ביולי 2012 פורסם חוזר שעניינו, דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של החברות המנהלות. בחוזר נקבעו, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) אופן הגשת דוחות כספיים שנתיים ורבעוניים; (ב) המידע שיש לדווח במסגרת הדיווחים הנלווים ואופן הדיווח; (ג) הוראות לעניין תדירות ואופן הדיווח. החוזר יחול על כל החברות המנהלות ותחילתו בדיווחים של שנת 2012 ואילך, כאשר הדוחות הכספיים והדיווחים הנלווים להם בגין הרבעון הראשון והשני של שנת 2012, ידווחו במועד שבו יוגשו דיווחי הרבעון השלישי של 2012.

5.4.4. ביום 25 ביוני 2012 פורסם חוזר שעניינו דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני. במסגרת החוזר נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) יוגבל שינוי בדמי ניהול כך שהגוף המוסדי יהיה רשאי להציע לעמית שיעור דמי ניהול הנמוך משיעור דמי הניהול המירבי הקבוע בדין בתנאי שהשיעור הינו לתקופה של לפחות שנתיים או יותר מהיום בו החלו לגבות דמי ניהול בשיעור המוצע; (ב) נקבעו מצבים (הפסקת הפקדות, משיכה מלאה/ חלקית של היתרה הצבורה, הוספת גורם הפצה המקבל עמלה מהגוף המוסדי) בהם גוף מוסדי יהיה רשאי להעלות את דמי הניהול לפני התקופה האמורה בכפוף לכך שהשינוי הוסכם עם העמית מראש ובכתב; (ג) יהיה על הגוף המוסדי לשלוח לעמית ולבעל רישיון הנותן ייעוץ פנסיוני (מתמשך) לעמית הודעה על הגדלת דמי הניהול הנגבים מהעמית, העלאה כאמור, לא תחול אלא בתום חודשיים ממועד שליחת ההודעה או מהמועד שצוין בהודעה, המאוחר מבין השניים, ובלבד שההודעה לא נשלחה מוקדם יותר מארבעה חודשים לפני מועד ההעלאה הצפוי. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2013.

5.4.5. ביום 13 ביוני 2012 פורסם חוזר שעניינו, דיווח לממונה על שוק ההון על נושאי משרה בגופים מוסדיים. החוזר מתפרסם על רקע פיתוח מערכת אינטרנטית חדשה לקליטת דיווח נושאי משרה בגופים המוסדיים שהוקמה באגף שוק ההון. על הגוף המוסדי לדווח

- לממונה דיווחים שוטפים ורבעוניים באמצעות המערכת במועדים שנקבעו בחוזר וזאת - החל מיום 1 ביולי 2012.
- 5.4.6. ביום 3 באפריל 2012 פורסם חוזר בנושא "חתימה גרפית ממחושבת" המעדכן את חוזר סוכנים באותו נושא מיום 10 באוגוסט 2011. בחוזר המעודכן נעשו מס' שינויים ותוספות ביחס לחוזר הקודם, כפי שיפורטו להלן: (1) נוספה בסעיף ההגדרות הגדרה ל"עובד"- לקוח למעט מעסיק לגבי עסקה שנעשתה עבור עובדיו וכן מי שנעשה בעניינו תיווך בביטוח; (2) נוספה הוראה לעניין תהליך החתימה של לקוח בה נקבע בין היתר, כי בעל רישיון רשאי להחתים מעסיק לגבי עסקה שנעשתה עבור עובדיו במסמך נפרד מזה שחתם עליו העובד ובלבד שבעל הרישיון זיהה באופן חד ערכי את המעסיק (יובהר כי זיהוי מעסיק לפי שם משתמש וסיסמא ייחשב כזיהוי חד ערכי) ובכפוף לתנאים הקבועים בחוזר. (3) במקרה בו בעל רישיון נדרש להחתים את המעסיק על המסמך בחתימה גרפית ממחושבת, עליו להחתים את העובד ולנעול את המסמך מיד עם חתימתו באופן המונע כל שינוי במסמך למעט הוספת חתימת המעסיק על המסמך, לאחר החתמת המעסיק ינעל המסמך סופית.
- הוראות החוזר חלות על כל בעלי הרישיון ועל כל הגופים המוסדיים. תחילתו של החוזר ביום 3 באפריל 2012.
- 5.4.7. ביום 22 במרס 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו ייפוי כוח לבעל רישיון. בחוזר נקבע מבנה אחיד לטופס ייפוי כוח באמצעותו לקוח שמייפה את כוחו של בעל רישיון לקבל מידע או להעביר בקשות במסגרת ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני נקודתיים או מתמשכים. בחוזר, נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) ייפוי הכוח ישמש אך ורק למתן ייעוץ או שיווק פנסיוני חד פעמי, ייעוץ או שיווק פנסיוני לראשונה ולשם טיפול בביצוע עסקה כחלק מייעוץ או שיווק פנסיוני; (ב) בעל רישיון יצרף לכל ייפוי כוח צילום תעודת זהות או מסמך זיהוי כפי שיוורה הממונה לעניין העברת ייפוי כוח באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית; (ג) פניה לגוף מוסדי תעשה תוך הצגת ייפוי כוח בהתאם לנספחים המצורפים וכמפורט בחוזר; (ד) תוקפו של ייפוי הכוח יקבע בהתאם לסוג הבקשה או ההודעה של הגוף המוסדי או בעל הרישיון ובכפוף לתנאים הקבועים בחוזר; (ה) גוף מוסדי יגדיר בנהל, שיעודכן מעת לעת, הוראות לאימות ייפוי כוח.
- בחוזר נקבעו הוראות מעבר ממועד פרסומו של החוזר ועד ליום 1 ביולי 2017. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2013, למעט מספר הוראות המפורטות בחוזר.
- ביום 15 באוגוסט 2012 התפרסמה טיוטת חוזר שעניינה ייפוי כוח לבעל רישיון. בטיוטה נערכו מספר תיקונים, הבהרות ותוספות ביחס לחוזר הקיים, וביניהם: (א) נוספה הגדרת מוצר פנסיוני - ; (ב) ללקוח זכות לעיין בייפוי כוח ולהבין את תוכנו בטרם יידרש לחתום עליו; (ג) מוסד בנקאי (או תאגיד אחר כמפורט בטיוטת החוזר) יהיה רשאי להציג יפוי שנחתם על ידי לקוח התאגיד באמצעות אתר האינטרנט.
- 5.4.8. ביום 28 בפברואר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות. בחוזר נקבעו הוראות נלוות לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשע"ב-2012, בכל הנוגע להוצאה הנובעת מהשקעה בתעודות סל, להוצאה המשולמת בעד ניהולן של תביעות ותובענות, להוצאה המשולמת בעד מתן משכנתאות ולמתן דיווחים רבעוניים לוועדת השקעות אודות תשלום הוצאות ישירות של ביצוע עסקאות.
- ביום 4 ביולי 2012 אישר המפקח, כי ניתן יהיה לנכות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה את רכיב כיסוי ההוצאות (בגין עסקאות בתעודות סל בהן נאסר ע"פ התקנה לעיל לשם דמי ניהול) ובלבד שהשיעור ההוצאה שתנוכה לא יעלה על 0.1% מהשווי ההוגן של כל תעודה, בהתאם לשיטת חישוב העמלות

המפורטות בכל תעודה. לתיקון כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על ההון או על הרווח של הקבוצה.

5.4.9. ביום 21 בפברואר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדיווחים הכספיים של קופות גמל וקרנות פנסיה, המהווה נדבך במסגרת פרויקט עדכון ההוראות לגבי מבנה ההצגה והגילוי בדיווחים הכספיים של חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה ושל קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולן. בחוזר נקבעו הוראות המתייחסות לנושאים הבאים: (א) דוחות כספיים שנתיים של חברה מנהלת - יכללו סקירת הנהלה ויכללו לפחות את המידע המפורט במבנה הדיווח בהתאם לנספחים בחוזר; (ב) כל דוח או באור המופיעים בדיווחים הכספיים של קופת גמל מסלולית יינתנו ברמת כל מסלול השקעה וברמה מצרפית, אלא אם נאמר אחרת בנספחים, בקרן פנסיה מסלולית יינתן מידע ברמת כל מסלול השקעה וברמה מצרפית רק לגבי באורים הנדרשים בנספחים, בהם יינתן גילוי נפרד גם בגין הנכסים הרשומים כנגד התחייבויות הקרן לתשלום קצבאות לזכאים קיימים, לפנסיה ולפנסיונרים; (ג) בקופת גמל בניהול אישי ובקופת גמל מרכזית לפיצויים רב מסלולית לא יצורפו לדיווחים השנתיים סקירת הנהלה, הדיווחים יכללו פרטים מסוימים כמפורט בחוזר ויינתנו ברמה מצרפית בלבד; (ד) חברה מנהלת הממזגת קופת גמל או קרן פנסיה שבניהולה בקופת גמל או בקרן פנסיה אחרת שבניהולה או בניהולה של חברה מנהלת אחרת, תערוך את הדיווחים הכספיים של קופת הגמל או קרן הפנסיה לשנת המיזוג כמפורט בחוזר; (ה) הדוחות הכספיים ייחתמו על ידי יו"ר הדירקטוריון של החברה המנהלת, מנכ"ל החברה המנהלת ובעל התפקיד הבכיר בתחום הכספים של החברה המנהלת, כאשר ליד החתימות יצוינו שמותיהם ותפקידיהם בחברה המנהלת ותאריך אישור הדוחות הכספיים. הוראות החוזר יחולו על כל קופות הגמל, למעט קרן ותיקה. הוראות החוזר יחולו החל מהדוחות הכספיים לשנת 2012 (למעט מספר הוראות המפורטות בחוזר).

ביום 24 במאי 2012 פורסמה הבהרה לחוזר במסגרתה הובהר כי חברה מנהלת רשאית ליישם את סעיף בסיס הדיווח (1.3). בחוזר החל מהדיווחים הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2012.

5.4.10. ביום 16 בפברואר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו דרישות הון מחברות מנהלות. בהתאם להוראות החוזר, חברה מנהלת של קרן ותיקה תפחית את סכום ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה בתאריך הדוח ב- 30% מן הסכום הקבוע בתקנה 3(א)(2) לתקנות ההון; חברה מנהלת של קופת גמל המבטיחה תשואה תפחית את סכום ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה בתאריך הדוח ב- 30% מן הסכום הקבוע בתקנה 3(א)(2)(א) ו- (ב) לתקנות ההון; חברה מנהלת של קופת גמל מרכזית לקצבה תפחית את סכום ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה בתאריך הדוח, כך שיעמוד על סכום ההון העצמי ההתחלתי הנדרש ממנה לפי תקנה 3(א) לתקנות ההון.

כמו כן, חברה מנהלת שערכה ביטוח אחריות מקצועית או ביטוח לכיסוי מעילה באמון של עובדיה בסכום העולה על הנדרש ממנה לפי תקנה 41ה(1) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד - 1964, רשאית להפחית את סכום ההון העצמי המזערי בשיעור של 20% מסכום הביטוח העודף, בכפוף למגבלות שנקבעו בחוזר. הוראות החוזר יחולו ביום תחילתן של תקנות ההון.

לעניין השלמת ההון הנדרשת בהתאם לחוזר בחברות המנהלות בקבוצת הראל, ראה באור 7 לדוחות הכספיים.

5.4.11. ביום 5 בפברואר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו הגשת בקשות למיזוג קופות גמל ולמיזוג מסלולי השקעה לאישור הממונה. עניינו של החוזר בקביעת דרך הגשת בקשות למפקח לאישור מיזוג קופות גמל או מיזוג מסלולי השקעה.

במסגרת החוזר נקבעו קווים מנחים לגבי אופן ביצוע מיזוג קופות גמל או מסלולי השקעה. בהתאם לכך נקבעו הוראות לעניין אופן הגשת הבקשה כאשר המיזוג המבוקש הינו בהתאם לקווים המנחים ואופן הגשת הבקשה כאשר המיזוג אינו עומד בקווים המנחים. בנוסף נקבע, כי המיזוג יבוצע בתוך חצי שנה ממועד הגשת הבקשה. לגבי תכניות מיזוג שהינן בהתאם לקווים המנחים נקבע, כי יראו את הבקשה כמאושרת בחלוף 20 ימי עסקים ממועד הגשתה, אם המפקח לא נתן הוראה אחרת במהלך התקופה כאמור. לגבי בקשות מיזוג שאינן בהתאם לקווים המנחים, יראו אותן כמאושרת, אם המפקח לא הורה אחרת מהלך 40 ימי עסקים ממועד הגשתן. במקרה שבו תכנית המיזוג מצריכה גם שינויי תקנון, יראו את הבקשה כמאושרת בחלוף 30 ימי עסקים ממועד הגשת הבקשה, אלא אם כן המפקח הורה אחרת במהלך התקופה כאמור.

5.4.12. ביום 5 בפברואר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו נוהל איתור עמיתים ומוטבים, אשר נכנס לתוקפו עם פרסום תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב - 2012 (להלן בסעיף זה: "התקנות") ביום 30 בינואר 2012. מטרת החוזר הינה יצירת מנגנון אפקטיבי וישים אצל הגופים המוסדיים לאיתור עמיתים שהקשר עימם נותק ולאיתור מוטבים לאחר מותו של עמית, וכן יידוע העמיתים או המוטבים כי קיימים כספים להם הם זכאים. בחוזר נקבע כי על גוף מוסדי לפעול כדלקמן: (א) לבצע את האמור בתקנות על מנת לעדכן את פרטי הזיהוי הנוגעים למבוטחים; (ב) לגבי עמיתים שלגביהם התקיימו התנאים המפורטים בחוזר, לפנות למרשם האוכלוסין, באמצעות התחברות למאגר המידע שברשות מרשם האוכלוסין, על מנת לקבל את מען העמית ויקבע נוהל פנימי לעדכון פרטי הזיהוי ברשומותיו; (ג) לקבוע נהלי עבודה מפורטים לגבי הפעולות שינקוט לאיתור העמיתים שהקשר עימם נותק ואיתור מוטבים של עמיתים שנפטרו; (ד) לשמור תיעוד של הפניות למרשם האוכלוסין, של השינויים שבוצעו ברשומות, של הפעולות שנקטו לאיתור עמיתים שהקשר עימם נותק ולאיתור מוטבים, העתק של הנהלים ושל הדיווחים לאפוסטרופוס הכללי. החוזר קובע חובות המוטלות על בעל רישיון לגבי עמית שהקשר עימו נותק או עמית שנפטר למסור לגוף המוסדי את הפרטים שהתבקש למסור ולהודיע לעמית או למוטבים לגבי פניית הגוף המוסדי. עוד קובע החוזר כללים ליידוע האפוסטרופוס הכללי בדבר קיומם של כספים של עמיתים שהקשר עימם נותק ושל עמיתים שנפטרו, לגבי מלוא הפרטים שברשות הגוף המוסדי. על דירקטוריון של גוף מוסדי לקיים דיון לאישור הנהלים תוך 120 יום מתחילת החוזר, לקבל דיווח מידי שנה על הטיפול בחשבונות עמיתים שהקשר עימם נותק ובחשבונות נפטרים ולמנות גורם אחראי ליישום הוראות הנוהל, החוזר והתקנות. בנוסף, על הגוף המוסדי לשלוח לממונה דיווח שנתי ממוכן אודות עמיתים שהקשר עימם נותק ואודות עמיתים שנפטרו בהתאם למפורט בחוזר.

ביום 30 בינואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב - 2012. בתקנות נקבע כי על גוף מוסדי לפעול לעדכון פרטי זיהוי בסיסיים באמצעות פניה למרשם האוכלוסין עד סוף הרבעון לאחר יום תחילת התקנות לאימות פרטי הזיהוי הבסיסיים אודות עמיתיו עם פרטי הרישום המופיעים לגביהם במרשם וכן לקבלת פרטי הזיהוי של עמית חדש שהצטרף - במועד הפניה החצי שנתי לאחר הצטרפותו. שישה חודשים לאחר מועד תחילת התקנות ומדי שישה חודשים לאחר מכן - פניה לקבלת שם המשפחה ותאריך הפטירה של עמיתים בקופת הגמל. כמו כן, על הגוף המוסדי לפעול בשקידה סבירה לאיתור עמית שהקשר עימו נותק, לרבות פניה לגופים אשר עשוי להיות להם מידע שיכול לסייע באיתור העמית וביניהם - איש קשר (בעל רישיון או כל מי שמופיע שצירף את העמית או מי שמונה על ידי העמית להיות זה שיטפל עבורו בחשבון בקופת הגמל), מעביד ובקופת גמל ענפית - לגוף היציג של העמיתים וכן פניה למאגרי מידע שונים. על הגוף המוסדי לבצע את הפעולות לאיתור העמית בתוך תקופה של שנה ולאחר מכן מדי שלוש שנים, וזאת בתוך תקופה של שנה, אלא אם מדובר בעמית שחשבונו בקופה רדום (כהגדרת מונח זה בתקנות) ושיתרת הכספים בחשבונו עולה על 5000 ש"ח - אזי יש לבצע הפעולה שוב בתוך שנה. לגבי עמית שנודע לגוף המוסדי

כי הוא נפטר, על הגוף המוסדי ליצור קשר עם המוטבים שזהותם ידועה לו וככל שלא הצליח ביצירת הקשר - לשלוח לכתובת העמית שנפטר הודעה בתוך חצי שנה ממועד פטירתו וכן לפנות למרשם האוכלוסין, למאגרי מידע שונים ולעניין מען מוטב ומספר הטלפון שלו - לבעל רישיון המופיע ברשומות הגוף המוסדי כמי שצירף את העמית או לבעל רישיון שמונה על ידי העמית להיות המטפל בחשבון. במקרה שבו לא ידועים לגוף המוסדי המוטבים של עמית שנפטר בתוך 3 חודשים, על הגוף המוסדי לשלוח הודעה לכתובתו של העמית שנפטר ולפנות לרשם לענייני ירושה ולהנהלת בתי הדין הרבניים לקבלת פרטיהם של מי שהגישו בקשה לקבלת צו ירושה או צו קיום צוואה, וככל שלא יתקבל מען למשלוח הודעה לאור הפניה כאמור - לפנות למאגרי מידע שונים, למרשם האוכלוסין ולבעל רישיון המופיע ברשומות הגוף המוסדי כמי שצירף את העמית או לבעל רישיון שמונה על ידי העמית להיות המטפל בחשבון. את הפעולות האמורות לגבי איתור המוטבים על הגוף המוסדי לבצע במשך תקופה של שנה מן המועד שבו נודע לו על פטירת העמית, ולאחר מכן - במשך תקופה של שנה החל בשנה השניה. התקנות יכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2013, למעט ההוראה בדבר פניה למרשם האוכלוסין, שתחילתה ביום 1 ביוני 2013.

5.4.13 ביום 16 במרס 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו מודל לקביעת שווי הוגן של נכס חוב בלתי סחיר. בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט - 2009 על גוף מוסדי לחשב את שווי של נכס שאינו נייר ערך סחיר לפי שווי הוגן בהתאם להוראות המפקח וכי המפקח רשאי להורות לגוף מוסדי להתקשר עם חברה המתמחה בקביעת שערי ריבית להיוון תזרימי מזומנים שנבחרה בהליך תחרותי, לצורך חישוב שווי הוגן.

בחודש יולי 2010 נבחרה במכרז חברת מרווח הוגן בע"מ כחברה שתעניק שירותי ציטוט מחירים פרטני ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים. בעקבות פסק הדין של בית המשפט העליון אשר הורה על ביטול המכרז, ביום 14 בספטמבר 2011 פרסם המפקח הודעה לפיה ועדת המכרזים של משרד האוצר החליטה כי חברת מרווח הוגן בע"מ תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים עד ליום 1.6.2012 או עד לתחילת מתן השירותים על ידי הזוכה במכרז החדש שיפורסם, לפי המוקדם מבניהם.

ביום 30 בינואר 2012 פורסם מכרז חדש שחלו בו מספר שינויים ביחס למכרז הקודם. המועד האחרון להגשת הצעות למכרז זה, הינו 1 באפריל 2012, המועד לתחילת הפעלת המאגר וסיום חיבור הלקוחות הינו ביום 20 בינואר 2013.

ביום 6 במרס 2012 אישרה ועדת המכרזים של משרד האוצר לדחות את המועד האחרון להגשת הצעות למכרז ליום 1 במאי 2012. כמו כן, המועד לתחילת הפעלת המאגר וסיום חיבור הלקוחות נדחה ליום 20 בפברואר 2013.

ביום 14 ביוני 2012 פרסמה ועדת המכרזים הודעה כי חברת מרווח הוגן בע"מ תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים, זאת עד ליום 31.12.2012 או עד לתחילת מתן השירותים על ידי הזוכה במכרז החדש שפורסם, לפי המוקדם מבניהם.

5.4.14 ביום 28 במרס 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות (החוזר מחליף את חוזר גופים מוסדיים 2009-9-19). מטרת החוזר הינה לאסוף מידע סטטיסטי אשר יאפשר פרסום מדדים ביחס לאופן יישוב התביעות והטיפול בבקשות למשיכת כספים, להעברת כספים ולקבלת קצבת זקנה על-ידי גופים מוסדיים, אשר יהוו כלי בידי מבוטחים ועמיתים פוטנציאליים בבחירת הגוף המוסדי עימו יתקשרו. השינוי העיקרי בחוזר הינו כי הוא מתייחס בנוסף לתביעות אף לבקשות למשיכת כספים, להעברת כספים, להעברת כספים בין מסלולים ולקבלת קצבת זקנה וכפועל יוצא מכך הוא חל אף על קופות גמל ותכניות לביטוח חיים שאינן קופות ביטוח. יחד עם זאת, החוזר אינו

חל על קופות גמל מרכזיות שבניהול הגופים המוסדיים. במסגרת החוזר, על גוף מוסדי לאסוף ולשמור את נתוני התביעות והבקשות של השנה הקודמת, לדווח עליהן למפקח מידי שנה בפורמט הקבוע בחוזר, ולהציג אותם באתר האינטרנט שלו ביחס ל- 4 השנים האחרונות. מועד תחילתן של כלל הוראות החוזר הינו 1 ביוני 2011 (קיימות הוראות מעבר לגבי תביעות לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל – 1970 ולגבי הבקשות הנ"ל).

בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח הבהרה לחוזר לפיה גוף מוסדי אינו מחויב להציג נתונים בגין 2011 באתר האינטרנט שלו.

5.5. טיוטות חוזרים

5.5.1 ביום 8 באוגוסט 2012 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של קופות גמל וקרנות פנסיה. הטיטה מתפרסמת בהמשך לחוזר שעניינו הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים של קופות גמל וקרנות פנסיה. במסגרת הטיטה, מוצע לקבוע, בין היתר את ההוראות הבאות: (א) אופן הגשת דוחות שנתיים ורבעוניים; (ב) הוראות לעניין תדירות ואופן הדיווח. הוראות החוזר יחולו החל מהדוחות הכספיים של שנת 2012 ואילך כאשר במועד דיווח הדוחות השנתיים לשנת 2012 ידווחו גם הדוחות הכספיים של כל הרבעונים של השנים 2010 עד 2012. טיוטת החוזר נמצאת בדיונים בין המפקח לגופים המוסדיים.

5.5.2 ביום 18 ביולי 2012 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה, חוזר שירות לקוחות סוכנים ויועצים. במסגרת הטיטה מפורטות הוראות שנועדו להבטיח כי בעל רישיון ייתן ללקוחותיו שירות מקיף וכולל כבר ממועד ההתקשרות. בין ההוראות שמוצע לקבוע: (א) בעל רישיון יקבע אמנת שירות שתכלול לכל הפחות את זכויות לקוחותיו ויפרסמה במקום זמין ללקוחות ובאתר האינטרנט שלו, ככל שקיים; (ב) החוזר קובע עקרונות מתן שירות ללקוחות כגון התייחסות בהגינות ובכבוד ללקוחות, עדכון הלקוחות לגבי ימי ושעות עבודה, קיום פגישה תוך שבעה ימים מפניית הלקוח, מענה על שאלות בזמן סביר ועוד; (ג) על בעל רישיון לעמוד ברמת מקצועיות נדרשת הכוללת את הכישורים הנדרשים לתחומי רישיונו, היכרות עם הוראות הדין, הכשרות וכו'; (ד) בתאגיד שעובדים בו עשרה בעלי רישיון או יותר, ימונה אחד העובדים כאחראי על שירות הלקוחות וכחלק מתפקיד זה יהיה עליו לתעד תלונות ואת אופן הטיפול בהן, להגיש למנהל עסקים או לאחראי היעוץ הפנסיוני בתאגיד דוח שנתי הסוקר את עמידת התאגיד בהוראות המפורטות בטיטה וכן, להביא לידיעת בעלי הרישיון בתאגיד את הכללים והעקרונות החלים בעניין שירות לקוחות. טיוטת החוזר מצויה בדיונים בין המפקח לבין הגופים המוסדיים.

5.5.3 ביום 10 ביולי 2012 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה שעניינה ניהול סיכונים ציות בגופים מוסדיים, בטיטת החוזר, מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) הנהלת הגוף המוסדי תמנה אחראי למערך הציות והאכיפה הפנימית (שיעמוד בדרישות ובמגבלות הקבועות בחוזר), בכפוף לאישור הדירקטוריון, ותקבע תכנית ציות ואכיפה פנימית, לרבות נקיטת אמצעים סבירים על מנת לוודא הטמעת הוראות הדין בכל פעילות הגוף המוסדי; (ב) בין תפקידיו של הממונה יהיו, ייעוץ לדירקטוריון הגוף המוסדי ולנושאי המשרה בגוף לעניין הוראות הדין וניהול סיכונים ציות, וידוא קיום ומעקב אחר תהליכים לזיהוי סיכונים ציות, תיאום הכנת תכנית ציות ואכיפה, איתור ליקויים במערך הציות של הגוף, וכן חובות דיווח (מידי ותקופתי) לדירקטוריון, לועדת הביקורת, למנכ"ל ולמנהל הסיכונים; (ד) דירקטוריון גוף מוסדי ידון ויאשר תוכנית ציות ואכיפה פנימית לגוף המוסדי וכן יפקח על יישום תכנית ציות ואכיפה, וינקוט אמצעים סבירים על מנת להבטיח את עמידת הגוף המוסדי ונושאי המשרה בו (לרבות במיקור בחוץ) בהוראות הדין.

לצד טיוטת החוזר פורסמה טיוטת מסמך קריטריונים מפורטים לפיהם יבחן הממונה את אפקטיביות תכנית האכיפה הפנימית של הגוף המוסדי, וביניהם: (א) התאמת תכנית

האכיפה לפעילות הגוף המוסדי; (ב) עדכניות פרופיל סיכוני הציות של הגוף המוסדי ומעקב שוטף אחר שינויים בסביבת הציות; (ג) תיעוד תוכנית האכיפה לרבות תהליכי גיבושה ויישומה; (ד) הטמעת תכנית אכיפה פנימית בגוף המוסדי; (ה) קיום מנגנוני דיווח פנימיים; (ו) מעורבות הדירקטוריון, ועדת ביקורת וההנהלה בתוכנית האכיפה ויישומה.

טיוטת החוזר ומסמך העקרונות מצויים בדיונים בין המפקח לבין הגופים המוסדיים.

5.5.4.

ביום 3 ביוני 2012 פרסם המפקח טיוטת שנייה של חוזר שעניינה ממשק אינטרנטי לאיתור חשבונות עמיתים וחשבונות של עמיתים שנפטרו - דרישות טכניות. מטרת הטיוטה הינה לאפיין את הדרישות הטכניות מגופים מוסדיים לצורך הפעלת ממשק אינטרנטי מרכזי, נגיש ופשוט לאיתור חשבונות עמיתים כמו כן, המשתמשים בממשק יחויבו במסירת פרטי זיהוי לשם קבלת מידע מהממשק. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) גוף מוסדי יעביר למפקח את המידע הנדרש, לגבי עמיתים בקופות גמל ומבוטחים בפוליסת ביטוח למקרה מוות שאינן משולבות בחיסכון, לצורך הפעלת הממשק כמפורט בחוזר. המידע יועבר לממונה באמצעות קובץ בהתאם לנספח לחוזר, כאשר טרם להעברת הקובץ ע"י הגוף המוסדי, יהיה על הגוף המוסדי לבצע בדיקות תקינות לנתונים; (ב) במקרה של פניה של עמית לגוף המוסדי בבקשה להסיר את המידע אודות חשבונותיו מהממשק, הגוף המוסדי לא יעביר פרטים אודות חשבונות העמית החל משבועיים מיום קבלת הבקשה או מיום העברת המידע (בהתאם למועדים הקבועים בחוזר) - לפי המאוחר, ולתעד את פנייתו זו של העמית; כמו כן, נקבעו הוראות לעניין לוחות זמנים להיערכות. טיוטת החוזר מצויה בדיונים בין המפקח לחברות הביטוח.

5.5.5.

ביום 16 במאי 2012 התפרסמה טיוטת חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. הרקע לטיוטה הינו החובה המוטלת על חברה מנהלת להודיע מראש לעמית על העלאת דמי ניהול בעניינו, כקבוע בתקנה 53 ב(א) לתקנות מס הכנסה. באם לא עשתה זאת, החברה המנהלת אינה רשאית להעלות את דמי הניהול ועליה להשיב לעמית את דמי הניהול שנגבו ממנו שלא כדין, וזאת בגין תקופה שתחילתה 7 שנים לפני פרסום ההכרעה. במסגרת הטיוטה, מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) על חברות המנהלות קופות גמל או קרנות פנסיה להשיב לעמיתים דמי ניהול שנגבו ביתר כמפורט בטיוטה; (ב) הנחיות כלליות לביצוע ההשבה: (1) לכשתפרסם הטיוטה, יהיה על כל חברה מנהלת לבנות תוכנית עבודה המפרטת את אופן יישום הוראות ההשבה, לא יאוחר משלושה חודשים מהפרסום. בתוך תקופה זו החברה תבדוק ותתעד את אותם מקרים בהם הועלו דמי הניהול לעמיתים שלא כדין. (2) במועד ביצוע ההשבה יהיה על החברה המנהלת לשלוח מכתב לעמיתים שנמצאו זכאים להחזר כספים בהתאם להנחיות בטיוטה. (3) לא יאוחר מחצי שנה מפרסום הטיוטה, תמסור חברה מנהלת לממונה הודעה כמפורט בנספח א' לטיוטה. (4) יהיה על חברה מנהלת לשמור בידיה נתונים בדבר ההשבה כמפורט בנספח ב' לטיוטה. (5) בנוסף, יהיה על חברה מנהלת להעביר לממונה לא יאוחר מחודשיים לאחר יישום הנחיות ההשבה, דוח מסכם של מבקר הפנים של החברה המאשר כי החברה ביצעה את המוטל עליה.

במקרים בהם ניתן ביטוי במסגרת דיווח תקופתי לעמית על דמי הניהול לאחר ההעלאה, תחושב תקופת ההשבה ממועד ההעלאה בפועל ועד חודשיים לאחר המועד בו ניתן לעמית גילוי בדוח התקופתי. חברה מנהלת שתציג לממונה, להנחת דעתו הוכחות להתנהלות תקינה ליישום עמיתים על העלאת דמי ניהול תהא פטורה מחובת ההשבה על פי הטיוטה.

בין המפקח לחברות המנהלות צפויים להתקיים דיונים בקשר עם טיוטת ההכרעה ובנוסף קיימות שאלות פרשניות המתעוררות הן מנוסח הטיוטה והן מנוסח תקנה 53 ב(א) לתקנות מס הכנסה. לפיכך לא ניתן, בשלב זה, להעריך את ההשפעה הצפויה, אם בכלל, של הטיוטה.

5.5.6.

ביום 22 באפריל 2012 פרסם המפקח טיוטת מסמך מדיניות למתן היתרים לשליטה או החזקה בגוף מוסדי, שמטרתה לקבוע כללים מנחים במתן היתרים לשליטה או החזקה

אמצעי שליטה בגופים מוסדיים ובקביעת תנאים בהיתרים אלה. הטיטה כוללת בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) מגבלות לעניין שיעור החזקה מזערי הנדרש לשם שליטה בגוף המוסדי כתלות בגודלו של הגוף המוסדי; (ב) הגבלת הפער בין האינטרס ההוני של בעל השליטה בגוף המוסדי לבין שיעור השליטה בו; (ג) כללים והגבלות לגבי מבנה השליטה, דרך החזקת אמצעי השליטה בגוף מוסדי ותאגידים באמצעותם רשאי בעל השליטה להחזיק בגוף המוסדי; (ד) מגבלות על אופן מימון רכישת השליטה בגוף מוסדי ושיעור המימון; (ה) מגבלות לעניין שעבוד אמצעי שליטה בגוף מוסדי ובתאגידים באמצעותם מחזיק בעל השליטה בגוף המוסדי; (ו) דרישה להון עצמי של מבקש היתר השליטה כפועל יוצא של היקף השקעתו בגוף המוסדי; (ז) דרישה להתחייבות של מבקש היתר שליטה להשלים את ההון העצמי המינימאלי הנדרש מהגוף המוסדי בו ישלוט. במסגרת הפעלת שיקול דעתו של המפקח במתן היתרים תהיה למפקח סמכות לסטות מהתנאים המפורטים בטיטה. המפקח הודיע כי בנוסף להחלת ההנחיות החדשות על בעלי שליטה עתידיים בגופים מוסדיים, בכוונתו לדרוש מבעלי השליטה והחזקה הקיימים, אשר קיבלו היתר מהמונה, לעמוד בדרישות המדיניות החדשה לאחר תקופת התאמה.

5.5.7.

ביום 20 בפברואר 2012 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה שעניינה רכישת כיויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל. במסגרת הטיטה נקבע כי חברה מנהלת של קופת גמל רשאית להגיש למפקח בקשה לקבלת רישיון סוכן תאגיד ביטוח פנסיוני אשר יוגבל לשיווק כיווי לסיכונים מוות ולכיסוי ביטוחי לסיכונים נכות באמצעות פוליסות ביטוח פרט. עמית שהפסיק להיות עמית פעיל יהיה רשאי לשמור את הכיסוי הביטוחי באופן עצמאי אצל המבטח, או באמצעות חברה מנהלת אחרת (בתנאי שהמבטח והחברה המנהלת הסכימו לכך), ללא שינוי בתנאי הפוליסה, לרבות לעניין סכום דמי הביטוח, וללא בחינה מחדש של המצב הרפואי. הוראות החוזר יחולו על כל הגופים המוסדיים, תחילתו של החוזר ביום פרסומו, ולגבי פוליסות שהופקו עובר למועד תחילת החוזר, החל מיום 1 בינואר 2014. טיוטת החוזר מצויה בדיונים בין המפקח לגופים המוסדיים. במקביל פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיויים ביטוחיים בקופות גמל) התשע"ב-2012. טיוטת החוזר מצויה בדיונים בין המפקח לגופים המוסדיים.

5.5.8.

ביום 1 בדצמבר 2011 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה התאמת מסלול החיסכון למאפייני העמית, אשר יכנס לתוקפו עם פרסום תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב - 2012 (להלן בסעיף זה: "התקנות"). בחוזר נקבע, כי מסלולי ברירת המחדל והמסלול המקבלי קצבה (כהגדרתם בתקנות) יעוגנו בתקנון הקופה או בפוליסה ויקבע בהם כי עמית המשוך למסלול ברירת מחדל שאינו מתאים עוד למאפייניו לפי המודל, יועבר למסלול ברירת המחדל המתאים למאפייניו. הגוף המוסדי ידווח למפקח על המודל שקבע - מודל שיכלול מסלול השקעה למקבלי קצבאות (כהגדרתו להלן), מסלול לחוסכים מעל גיל 60 ולפחות 3 מסלולי השקעה לחוסכים מתחת לגיל 60 ("מודל א'") או מודל שיכלול מסלול השקעה למקבלי קצבאות ומסלולי השקעה אשר בכל אחד מהם מצוין קבוצה של עמיתים בטווחי לידה מסוימים ("מודל ב'") - ועל כל שינוי בו יגיש לאישור המפקח את התקנון ו/או הפוליסה בהם עוגנו מסלולי ברירת המחדל והמסלול המקבלי קצבה בתוך שבועיים ממועד אישורם בדירקטוריון. פירוט המודל, מסלולי ברירת המחדל ומסלול מקבלי קצבה, או כל שינוי שנעשה בהם, יפורסמו באתר האינטרנט בתוך שבועיים מיום קבלת אישור המפקח, יצורפו לדיווחים השנתיים לעמיתים החל מהדיווח השנתי לשנת 2011 ויצורפו לטופסי ההצטרפות לקופה מיום תחילת התקנות. על גוף מוסדי להודיע לעמית חדש, אשר הצטרף למסלול ברירת מחדל שאינו מתאים למאפייניו על פי המודל, בתוך 30 ימים ממועד הצטרפותו, על קיומו של מסלול ברירת מחדל שמתאים למאפייניו והאפשרות לעבור למסלול זה. כמו כן, על גוף מוסדי להודיע לעמית במסלול ברירת מחדל שצורף למסלול זה במועד הצטרפותו על העברת עמיתים המועברים לאותו מסלול בהתאם להוראות

התקנות, עד שלושה חודשים לפני מועד העברתם, תוך ציון תמהיל ההשקעות הצפוי ליום ההעברה ולאחר ביצוע ההעברה וכן את פרק הזמן שיידרש להתאמת המסלול. במקרה שבו גוף מוסדי בחר במודל ב', עליו להודיע לעמית על העברתו למסלול אחר לפי גילו לפחות חודש לפני ביצוע ההעברה.

לצד החוזר פורסם נוסח תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב - 2012, כפי שהועברו לאישור ועדת הכספים של הכנסת. בתקנות נקבע, כי גוף מוסדי ינהל בכל קופת גמל מספר מסלולי השקעה לניהול כספי עמיתים שאינם מקבלי קצבה ושלא בחרו במסלול אחר, אשר יהוו את "מסלולי ברירת מחדל", בהתאם למודל א' או מודל ב' (ראה לעיל). גוף מוסדי ינהל מסלול נפרד למרכיב הפיצויים בקופות הגמל ("מסלול הפיצויים"), זולת אם על פי תקנון הקופה או תנאי הפוליסה ועל פי הסכם עבודה היתרה הצבורה של מרכיב התגמולים יכולה לפחות בהתאם לשינויים ביתרה הצבורה במרכיב הפיצויים. כמו כן, גוף מוסדי המנהל קופת גמל משלמת לקצבה או קופת ביטוח הכוללת כיסוי ביטוחי לעמית למקרה מוות או אובדן כושר עבודה, ינהל חשבון נפרד לניהול הנכסים כנגד ההתייחסויות כלפי מקבלי הקצבות ויקים מסלול השקעה לניהולם ("מסלול למקבלי קצבה"). עד ליום 1 ביולי 2012 דירקטוריון של גוף מוסדי יקבע מודל לסיווג עמיתים במסלולי השקעה לעמיתים מתחת לגיל 60 ואת מדיניות ההשקעה הכוללת במסלולי ברירת המחדל ובמסלול למקבלי הקצבה. כמו כן, על הדירקטוריון לדון אחת לשנתיים לפחות במודל שנבחר ולעדכנו במידת הצורך. ועדת ההשקעות של הגוף המוסדי תקבע את מדיניות ההשקעות במסלולי ברירת מחדל ובמסלול למקבלי קצבה. מסלולי ברירת המחדל יחליפו את המסלולים הכלליים בקופות הגמל כאשר עמית חדש יצורף לאחד ממסלולי ברירת המחדל או למסלול למקבלי קצבה, ולעניין מרכיב הפיצויים - למסלול הפיצויים או למסלול ברירת המחדל בהתאם למאפייניו. בתקנות נקבעו המועדים במסגרתם על גוף מוסדי לבצע העברה של העמיתים הקיימים במסלולים הכלליים למסלולי ברירת המחדל המתאימים להם וכן להעביר עמיתים בין מסלולי ברירת המחדל בהתאם לגילם בתחילת הרבעון לאחר המועד שבו הגיע העמית לגיל כאמור. כמו כן נקבע, כי חברה מנהלת של קרן חדשה מקיפה תנהל חשבון נפרד אחד שבו ינוהלו הנכסים של מקבלי קצבות שאינם זכאים קיימים (לקבלת קצבה לפני 1 בינואר 2004) וחשבון נפרד אחד לזכאים קיימים ותקים מסלול השקעה אחד לכל אחד מהחשבונות הללו. התקנות אינן חלות על קופת גמל מבטיחת תשואה לגבי כספים המנוהלים במסלול המבטיח תשואה. בחודש אפריל 2012 פרסם המפקח הודעה, לפיה מועד תחילתן של התקנות לכשיפורסמו ידחה ליום 1 בינואר 2014 (במקום 1 בינואר 2013).

5.5.9

ביום 6 בספטמבר 2011 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה קודקס הרגולציה העתידית. במסגרת טיוטת החוזר מוצע ליצור קודקס רגולציה מקיף שיעדיו הינם: (א) יצירת מסגרת רגולטיבית עדכנית ועקבית לגופים מוסדיים, סוכני ביטוח, משווקים ויועצים פנסיוניים; (ב) ארגון כל רמות הרגולציה לקודקס, שיורכב משני חלקים - אחד לגופים מוסדיים ("חוזר אחיד לגופים מוסדיים") ואחד לסוכני ביטוח, משווקים ויועצים פנסיוניים; (ג) בניית שני חוזרי-על, שאחד מהם יאגד את כל החוזרים החלים על גופים מוסדיים כמפורט בנספח ב' ("חוזר אחיד לגופים מוסדיים"), והשני יאגד את כל החוזרים החלים על סוכני ביטוח, משווקים ויועצים. החוזרים האחדים יחליפו את מערכת החוזרים הקיימת; (ד) העלאת הקודקס לאתר האינטרנט של המפקח בפורמט שיאפשר לבצע פעולות חיפוש וחיתוך; (ה) התאמת הרגולציה המקומית לעקרונות דירקטיבת Solvency II. לכל חלק בקודקס יהיו ארבעה רכיבים: (א) מקורות סמכות - כל הסעיפים (חוקים, תקנות וצווים) המסמיכים את הממונה לקבוע את הוראות החוזרים השלובים בקודקס; (ב) הגדרות - כלל ההגדרות הנוגעות להוראות שבקודקס; (ג) הוראות - כלל ההוראות החלות על הגורמים המפוקחים; (ד) נספחים - הנספחים אשר אליהם מפנות הוראות בקודקס. בשלב זה פורסמו במסגרת טיוטת הקודקס הוראות בתחום ההשקעות ובתחום ביטוח כללי. טיוטת החוזר נמצאת בדיונים בין המפקח לגופים המוסדיים.

ביום 11 ביוני 2012 פרסם המפקח טיוטה של קודקס הרגולציה העתידי - "שער 6 - הוראות למוצרים" במסגרתו תוכן עניינים מוצע לחזור אחיד לגופים מוסדיים ופיילוט של שילוב ההוראות החלות מתוקף לחוזרים קיימים בתחומי השקעות וביטוח כללי.

5.6. הנחיות והבהרות

5.6.1. בחודש דצמבר 2010 ירד דירוג האשראי של אירלנד, באופן שהיא אינה מהווה עוד "מדינת חוץ מאושרת", כהגדרת מונח זה בתקנות ההשקעה ובתקנות קופות הגמל. לחברות הבנות של החברה שהינן גופים מוסדיים השקעות באירלנד. ביום 21 בפברואר 2011 פרסם המפקח מכתב בו ניתנה ארכה של שישה חודשים, החל ממועד המכתב, למימוש ההשקעות באירלנד. במהלך תקופה זו, לא יראו בהמשך ההחזקה כהחזקה העומדת בניגוד לתקנות מס הכנסה ולתקנות ההשקעה.

ביום 14 באוגוסט 2011 פרסם המפקח מכתב נוסף בו ניתנה ארכה נוספת של שישה חודשים אשר במהלכם לא יראו בהמשך ההחזקה בהשקעות באירלנד כהחזקה העומדת בניגוד לתקנות מס הכנסה ולתקנות ההשקעה. הארכה ניתנה על רקע טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשע"א - 2011, במסגרת טיוטת התקנות יאפשרו לגופים מוסדיים להשקיע במדינות זרות בעלות דירוג BBB- ומעלה במדינות הנכללות בארגון ה-OECD.

ביום 14 בפברואר 2012 פרסם המפקח מכתב נוסף בו ניתנה ארכה נוספת של שלושה חודשים. בהתאם למכתב, גוף מוסדי נדרש לקיים דיון בועדת השקעות אודות השקעות אלו. הדיון יתייחס, בין היתר, להשלכות הנובעות מהדירוג הנמוך של המדינה ולהמשך ההחזקה כאמור. בהתאם להוראה כאמור, ועדת השקעות קיימה דיון בנושא בישיבתה מיום 20 בפברואר 2012 והחליטה, לאחר שקיבלה סקירה לגבי הנכסים שרשומים באירלנד, כי בשים לב לכך שההשקעה הינה בשיעור זניח מהיקף תיק ההשקעות ובהתחשב בכך שהרישום של מרבית הנכסים כאמור באירלנד נעשה משיקולי נוחות של החברה המנפיקה ולא בשל חשיפה ישירה לאירלנד, כי ניתן להמשיך להחזיק באותם נכסים הרשומים באירלנד. במהלך חודש מאי 2012 אישר הפיקוח הארכה נוספת, וזאת עד לכניסת תקנות ההשקעה החדשות לתוקף שעם כניסתן תשונה ההגדרה של מדינת חוץ מאושרת.

6. תאור מצבן הכספי של הקופות ותוצאות פעילות בתקופה הנסקרת (באלפי ש"ח)

שם הקופה	יתרת הקופה ליום * 31.12.11	הפקדות	משיכות	העברות נטו	יתרת הקופה ליום 30.06.12
הראל קרן השתלמות - מסלול כללי	1,311,457	135,585	67,775	(32,593)	1,376,489
הראל קרן השתלמות - מסלול שקלי	181,644	12,414	12,839	17,961	202,332
הראל קרן השתלמות - מסלול נץ (מסלול מנייתי)	136,587	13,053	5,071	(6,711)	137,159
הראל קרן השתלמות - מסלול שלדג (עד 10% מניות)	600,813	40,516	28,563	39,794	666,970
הראל קרן השתלמות - מסלול אג"ח	28,830	2,290	1,409	15,573	45,888
הראל קופת גמל - מסלול כללי	744,437	17,214	16,918	(24,941)	737,691
הראל קופת גמל - מסלול שקלי	91,083	1,214	3,254	15,223	106,015
הראל קופת גמל - מסלול בו (מסלול מנייתי)	75,082	1,430	1,250	(1,881)	73,292
הראל קופת גמל - מסלול שחף (עד 10% מניות)	965,982	4,816	31,105	82,368	1,048,455
הראל קופת גמל - מסלול אג"ח	20,484	50	1,052	13,776	33,694
הראל קופה מרכזית לפיצויים	157,887	5	4,507	(370)	157,131
הראל השתלמות ניבה	9,919	914	920	1,092	11,219
הראל פרופיל אישי למעסיק	84,637	-	3,143	(21)	83,215
הראל קופה לפנסיה תקציבית	6,297	1,168	42	-	7,518
הראל - ניב	314,346	14,683	7,802	(5,378)	323,996
הראל - עצמה תעוז מסלול כללי	11,685,979	88,695	397,847	(292,588)	11,402,261
הראל - עצמה תעוז מסלול שקלי קצר	473,029	1,917	22,043	13,241	473,514
הראל - עצמה תעוז מסלול ללא מניות	322,041	2,263	10,650	26,456	348,748
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	3,694	-	75	(81)	3,585
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	1,286	-	204	76	1,198
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	70,967	68	2,199	(2,085)	68,149
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	77,072	-	2,544	(399)	75,810
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	66,025	41	2,235	(3,471)	62,206
סה"כ	17,429,578	338,336	623,447	(144,959)	17,446,535

* יתרת הקופה ליום 31 בדצמבר 2011 כוללת יתרות בגין קופת הראל תעוז אשר מוזגה ביום 1 בינואר 2012 לתוך קופת הראל עצמה (ראה סעיף 1.1).

היקף הנכסים המנוהלים גדל במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2012, ביחס ליום 31 בדצמבר 2011 בהיקף של כ-17 מיליוני ש"ח, גידול של כ-0.1%.

בקופות שבבעלות החברה היה גידול בהיקף הנכסים שנבע בעיקר מצבירה נטו חיובית בקופות ומתשואה חיובית. בקופות הגמל שבבעלות הראל ביטוח ובניהול החברה היה קיטון בהיקף הנכסים. הקיטון נבע מצבירה נטו שלילית בקופות שקוזז בחלקו ע"י תשואה חיובית.

ניתוח התשואה שהשיגו קופות הגמל בתקופת הדוח

שם הקופה	תשואה נומינלית ברוטו לחודשים ינואר - יוני 2012 באחוזים
הראל קרן השתלמות - מסלול כללי	2.94
הראל קרן השתלמות - מסלול שקלי	2.31
הראל קרן השתלמות - מסלול נץ (מסלול מנייתי)	0.19
הראל קרן השתלמות - מסלול שלדג (עד 10% מניות)	3.01
הראל קרן השתלמות - מסלול אג"ח	2.63
הראל קופת גמל - מסלול כללי	2.98
הראל קופת גמל - מסלול שקלי	2.38
הראל קופת גמל - מסלול בז (מסלול מנייתי)	0.43
הראל קופת גמל - מסלול שחף (עד 10% מניות)	3.24
הראל קופת גמל - מסלול אג"ח	2.59
הראל קופה מרכזית לפיצויים	3.11
הראל השתלמות ניבה	2.96
הראל פרופיל אישי למעסיק	תשואה אישית לכל מעסיק
הראל קופה לפנסיה תקציבית	2.69
הראל - ניב	3.10
הראל - עצמה תעוז מסלול כללי	3.27
הראל - עצמה תעוז מסלול שקלי קצר	2.03
הראל - עצמה תעוז מסלול ללא מניות	3.06
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	1.70
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	4.06
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	2.43
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	2.68
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	3.33

7. חשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

8. נושאים אחרים וכן נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 9 לדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות".

9. תיאור אופן ניהול החברה

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

10. תיאור נוהל השימוש בזכויות ההצבעה של המניות המוחזקות על ידי קופות הגמל

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

11. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דירקטוריון החברה מודה לעובדי החברה והנהלתה על המסירות והתרומה לפעילותה של החברה.

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

חגית ציטיאט-לוין
מנכ"ל

תאריך: 21 באוגוסט 2012

הצהרה (certification)

אני, חגית ציטיאט- לויין מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 באוגוסט 2012

חגית ציטיאט-לויין, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 באוגוסט 2012

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל גמל והשתלמות בע"מ

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 ביוני 2012
(בלתי מבוקרים)**

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל גמל והשתלמות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "החברה"), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 ביוני 2012 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על רווח והפסד, הרווח הכולל, שינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - "הנחיות הממונה") ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - "התקנות"). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 9 לדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

21 באוגוסט 2012

תוכן העניינים

עמוד

תמצית דוחות כספיים ביניים

2	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
3	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
4	תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים
5	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
7	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
8	באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

31 בדצמבר 2011 (מבוקר) אלפי ש"ח	30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	באור
			נכסים
4,059	4,084	3,786	מזומנים ושווי מזומנים
19,132	16,457	21,803	ניירות ערך סחירים
18,798	18,261	18,728	חייבים ויתרות חובה
41,989	38,802	44,317	סך הכל נכסים שוטפים
543	488	465	נכס בגין הטבות לעובדים
2,140	729	2,684	הוצאות רכישה נדחות
162	178	-	נכסי מסים נדחים
2,845	1,395	3,149	סך הכל נכסים בלתי שוטפים
44,834	40,197	47,466	סך הכל נכסים
			התחייבויות
23,322	22,670	21,467	זכאים ויתרות זכות
513	321	732	התחייבויות מסים שוטפים
23,835	22,991	22,199	סך הכל התחייבויות שוטפות
1,027	920	959	הטבות לעובדים
-	-	14	התחייבויות מסים נדחים
1,027	920	973	סך הכל התחייבויות בלתי שוטפות
24,862	23,911	23,172	סך הכל התחייבויות
			הון
1,075	1,075	1,075	הון מניות
230	6	316	קרן הון, נטו
18,667	15,205	22,903	יתרת רווח
19,972	16,286	24,294	סך הכל הון
44,834	40,197	47,466	סך הכל התחייבויות והון

5

רם גבל
סמנכ"ל כספים

חגית ציטיאט לוין
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 21 באוגוסט 2012

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום		באור
	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
47,814	11,945	12,743	23,982	25,643	6 (א)
155,929	40,118	35,484	81,534	72,072	6 (ב)
(155,929)	(40,118)	(35,484)	(81,534)	(72,072)	
47,814	11,945	12,743	23,982	25,643	
342	97	69	159	148	
553	139	428	262	565	
3	1	1	1	2	
898	237	498	422	715	
7,040	1,390	1,936	3,326	3,830	
55,752	13,572	15,177	27,730	30,188	
23,891	6,212	6,406	12,010	12,781	
22,382	6,084	5,281	11,342	10,953	
73	16	-	75	26	
46,346	12,312	11,687	23,427	23,760	
9,406	1,260	3,490	4,303	6,428	
(3,155)	(439)	(1,145)	(1,514)	(2,192)	7
6,251	821	2,345	2,789	4,236	

הכנסות

דמי ניהול מקופות גמל
דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות
באמצעות הסכם ניהול
בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מהשקעות

ממזומנים ושווי מזומנים
מניירות ערך סחירים
מריבית והפרשי הצמדה

הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים

סך כל ההכנסות

הוצאות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות
רכישה אחרות
הנהלה וכלליות
מימון, נטו

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה

מסים על הכנסה

רווח לתקופה

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים		לתקופה של שישה חודשים		
	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
6,251	821	2,345	2,789	4,236	רווח לתקופה
					מרכיבים של רווח כולל אחר
217	6	71	(157)	207	שינוי נטו בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(19)	7	(74)	8	(76)	שינוי נטו בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
(72)	(4)	1	51	(45)	מסים בגין מרכיבי הרווח הכולל האחר
126	9	(2)	(98)	86	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
6,377	830	2,343	2,691	4,322	סך הכל רווח כולל לתקופה

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל אלפי ש"ח	יתרת רווח אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים פיננסיים	
		זמינים למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
19,972	18,667	230	1,075
4,236	4,236	-	-
86	-	86	-
24,294	22,903	316	1,075

**לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום
30 ביוני 2012**

יתרה ליום 1 בינואר 2012 (מבוקר)

רווח לתקופה

רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)

סך הכל אלפי ש"ח	יתרת רווח אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים פיננסיים	
		זמינים למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
13,595	12,416	104	1,075
2,789	2,789	-	-
(98)	-	(98)	-
16,286	15,205	6	1,075

**לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום
30 ביוני 2011**

יתרה ליום 1 בינואר 2011 (מבוקר)

רווח לתקופה

הפסד כולל אחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)

סך הכל אלפי ש"ח	יתרת רווח אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים פיננסיים	
		זמינים למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
21,951	20,558	318	1,075
2,345	2,345	-	-
(2)	-	(2)	-
24,294	22,903	316	1,075

**לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום
30 ביוני 2012**

יתרה ליום 1 באפריל 2012 (בלתי מבוקר)

רווח לתקופה

הפסד כולל אחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל	יתרת רווח	קרן הון בגין נכסים פיננסיים	
		זמינים למכירה	הון מניות
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
15,456	14,384	(3)	1,075
821	821	-	-
9	-	9	-
<u>16,286</u>	<u>15,205</u>	<u>6</u>	<u>1,075</u>

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011

יתרה ליום 1 באפריל 2011 (בלתי מבוקר)

רווח לתקופה

רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)

סך הכל	יתרת רווח	קרן הון בגין נכסים פיננסיים	
		זמינים למכירה	הון המניות
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
13,595	12,416	104	1,075
6,251	6,251	-	-
126	-	126	-
<u>19,972</u>	<u>18,667</u>	<u>230</u>	<u>1,075</u>

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011

יתרה ליום 1 בינואר 2011 (מבוקר)

רווח לשנה

רווח כולל אחר לשנה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום	
	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012
	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח
6,251	821	2,345	2,789	4,236
(1)	(1)	-	(1)	-
(548)	(139)	(406)	(259)	(534)
(5)	-	-	(3)	(1)
3,155	439	1,145	1,514	2,192
2,601	299	739	1,251	1,657
(2,140)	(214)	(112)	(729)	(544)
27	1,217	74	564	70
(1,645)	(495)	(3,757)	(2,297)	(1,855)
1	1	-	1	-
13	(41)	(13)	(39)	10
(3,744)	468	(3,808)	(2,500)	(2,319)
52	33	-	33	-
(3,174)	(719)	(769)	(1,599)	(1,842)
1,986	902	(1,493)	(26)	1,732
396	142	236	339	338
(15,889)	(2,001)	(4,210)	(4,002)	(7,884)
12,150	143	2,856	2,187	5,367
-	-	-	170	174
(3,343)	(1,716)	(1,118)	(1,306)	(2,005)
(1,357)	(814)	(2,611)	(1,332)	(273)
5,416	4,898	6,397	5,416	4,059
4,059	4,084	3,786	4,084	3,786

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח לתקופה

התאמות:

הכנסות מריבית והפרשי הצמדה

רווח נטו מהשקעה בניירות ערך זמינים למכירה

רווח נטו מהשקעה בניירות ערך סחירים מוחזקים

למסחר

הוצאות מסים על הכנסה

שינוי בהוצאות רכישה נדחות

שינוי בחייבים ויתרות חובה

שינוי בזכאים ויתרות זכות

שינוי בהלוואות לעמיתי קופות גמל

שינוי בהטבות לעובדים

מס הכנסה שהתקבל

מס הכנסה ששולם

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות)

שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

ריבית שהתקבלה

רכישת ניירות ערך סחירים זמינים למכירה

פדיון ומימוש ניירות ערך סחירים זמינים למכירה

פדיון ומימוש ניירות ערך סחירים מוחזקים למסחר

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

קיטון נטו במזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - היישות המדווחת

א. הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל, וכתובתה הרשמית היא אבא הלל סילבר 3, רמת גן. החברה הינה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות").

ב. החברה מנהלת שמונה קופות גמל אשר במסגרתם עשרים ושלושה מסלולים, כמפורט להלן:

- הראל השתלמות מסלולית:
 - הראל קרן השתלמות.
 - הראל השתלמות מסלול שקלי.
 - הראל נץ מנייתי (להלן - "הראל נץ").
 - הראל שלדג עד 10% מניות (להלן - "הראל שלדג").
 - הראל השתלמות מסלול אג"ח.
- הראל פרופיל אישי למעסיק.
- הראל קופה לפנסיה תקציבית.
- הראל השתלמות ניבה.
- הראל קופה מרכזית לפיצויים.
- הראל עצמה תעוז מסלולית*:
 - הראל עצמה תעוז כללי.
 - הראל עצמה תעוז מסלול שקלי קצר*.
 - הראל עצמה תעוז מסלול ללא מניות*.
 - הראל קופת גמל.
 - הראל גמל מסלול שקלי.
 - הראל בז (מנייתי) (להלן - "הראל בז").
 - הראל שחף (עד 10% מניות) (להלן - "הראל שחף").
 - הראל גמל מסלול אג"ח.
- הראל גמל לפיצויים מסלולית*:
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד.
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות.
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח.
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי.
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי.
- הראל ניב*.

* מנוהל על ידי החברה עבור הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח").

** לעניין מיזוג קופות גמל ביום 1 בינואר 2012 ראה סעיף 6 להלן.

ג. לנכסי קופות הגמל (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קופות הגמל.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים**א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים**

תמצית הדוחות הכספיים הביניים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964 ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (להלן - "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 21 באוגוסט 2012.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)**ב. מטבע פעילות ומטבע הצגה**

תמצית הדוחות הכספיים ביניים מוצגת בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה. להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן (בסיס ממוצע 2010):

לחודש	
יוני	יוני
2012	2011
105.30	103.60
105.00	104.00

מדד המחירים לצרכן - בנקודות:

מדד ידוע

מדד בגין

שיעור השינוי ב %	
ידוע	בגין
1.25	0.96
2.16	2.17
1.25	0.57
1.27	1.46
2.55	2.17

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2012

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2012

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011

ג. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ביום 14 ביוני 2012 פרסם משרד האוצר הודעה בדבר "הארכת התקשרות עם חברת מרווח הוגן בע"מ". בהודעה נמסר כי חברת מרווח הוגן בע"מ תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים, עד ליום 31 בדצמבר 2012 (ולא עד ליום 1 ביוני 2012, כפי שנקבע בהודעה הקודמת) או עד לתחילת מתן השירותים על ידי הזוכה במכרז החדש שפורסם.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים.

תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו

בהמשך לאמור בבאור 3 בדוחות הכספיים השנתיים, החברה טרם אימצה את התקנים, כפי שפורטו בבאור זה.

באור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בבאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

באור 5 - הון**א. הון המניות**

- ההון הרשום הינו 6,000,000 ש"ח - 6,000,000 מניות כל אחת 1 ש"ח ערך נקוב.
- ההון המונפק הינו 1,710,000 ש"ח - 1,710,000 מניות כל אחת 1 ש"ח ערך נקוב.
- ההון הנפרע הנומינלי הינו 855,100 ש"ח - 855,100 מניות כל אחת 1 ש"ח ערך נקוב.

כל מנייה מקנה זכות לקול אחד באסיפה הכללית של החברה.

בשנת 1996 הנפיקה החברה 855 אלפי ש"ח ללא תמורה. לפיכך קוזזה יתרת חייבים בגין הון מניות מיתרת הון המניות.

באור 5 - הון (המשך)

ב. קרן הון, נטו

קרן ההון בגין נכסים זמינים למכירה כוללת את השינוי הנצבר נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, עד למועד גריעת ההשקעה או ירידת ערך ההשקעה.

ג. הון עצמי מזערי

להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 וחוזר בדבר דרישות ההון מחברות מנהלות (להלן - "ההוראות" או "תקנות ההון המתוקנות"):

ליום 30 ביוני 2012 אלפי ש"ח	
27,804	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות (2)
1,280	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון (1)
26,524	הפרש
1,280	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
7,957	ההפרש הנדרש להשלמה לתאריך הדוח
9,237	הסכום הנדרש לתאריך הדוח על פי תקנות ההון המתוקנות
24,294	הון קיים לתאריך הדוח
15,057	עודף הון לתאריך הדוח

(1) על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופ"ג) התשכ"ד-1964, ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברה לניהול קופות גמל עמד על 1 מיליון ש"ח צמוד למדד של חודש נובמבר 2001.

(2) בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 וחוזר בדבר דרישות ההון מחברות מנהלות. בהתאם להוראות הורחבו דרישות ההון מחברות מנהלות. דרישות ההון החדשות תכלולנה דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים (0.1% מסך הנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד ש"ח, ו-0.05% מעל לתקרה האמורה) בתוספת 25% מההוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. כמו כן היא תידרש להעמיד הון נוסף בגין חברות מנהלות נשלטות ובגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד להוראות דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש או בניגוד להוראות הממונה.

חברה מנהלת תהיה רשאית להפחית מסכום דרישת ההון המזערי הנדרש את סכום הביטוח העודף שערכה בכפוף למספר מגבלות.

חברה מנהלת תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה.

חברה מנהלת תידרש להגדיל את הונה העצמי בשיעורים כמפורט להלן מתוך ההפרש שבין ההון העצמי הנדרש ממנה בהתאם לתקנות, לפני התיקון ולאחריו (להלן - ההפרש), לכל אחד מהמועדים הנקובים להלן, בשיעורים הבאים:

- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרס 2012 - 30% מההפרש.
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2012 - 60% מההפרש.
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2013 - 80% מההפרש.
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 - יושלם מלוא ההפרש.

בהתאם להוראות כאמור, עד ליום 31 בדצמבר 2014, תידרש החברה להשלמת הון עצמי בסך של כ- 3.5 מיליון ש"ח, לכ- 27.8 מיליון ש"ח.

באור 6 - הכנסות דמי ניהול

א. הכנסות דמי ניהול מקופות גמל:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום		
	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
15,490	3,929	4,190	7,778	8,348	הראל קרן השתלמות
1,676	376	575	760	1,153	הראל השתלמות מסלול שקלי
1,734	455	436	907	880	הראל נץ
6,508	1,589	1,873	3,182	3,702	הראל שלדג
221	48	123	93	223	הראל השתלמות מסלול אג"ח
8,961	2,279	2,124	4,668	4,327	הראל קופת גמל *
755	168	274	348	551	הראל גמל מסלול שקלי *
8,819	2,164	2,289	4,343	4,688	הראל שחף *
1,017	269	224	545	453	הראל בז *
161	28	78	72	136	הראל גמל מסלול אג"ח *
1,819	467	390	941	848	הראל קופה מרכזית לפיצויים
146	36	35	72	70	הראל השתלמות ניבה
391	108	97	218	196	הראל פרופיל אישי למעסיק
117	29	35	56	68	הראל קופה לפנסיה תקציבית
47,815	11,945	12,743	23,983	25,643	
(1)	-	-	(1)	-	החזר דמי ניהול בגין חריגות מתקנות השקעה
47,814	11,945	12,743	23,982	25,643	

ב. הכנסות דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום		
	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
106,425	27,377	32,462	55,668	65,941	הראל עוצמה תעוז כללי *
3,296	806	1,054	1,707	2,125	הראל עוצמה תעוז מסלול שקלי קצר *
2,018	477	693	999	1,386	הראל עוצמה תעוז מסלול ללא מניות *
37,342	9,708	-	19,594	-	הראל תעוז מסלול כללי *
866	199	-	418	-	הראל תעוז מסלול שקלי *
602	147	-	295	-	הראל תעוז מסלול ללא מניות *
542	175	148	378	297	הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד
41	17	11	32	23	הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות
13	3	2	6	5	הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח
760	194	133	401	314	הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי
961	247	182	494	387	הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי
3,070	770	799	1,547	1,595	הראל ניב
155,936	40,120	35,484	81,539	72,073	
(7)	(2)	-	(5)	(1)	החזר דמי ניהול בגין חריגה מתקנות השקעה
155,929	40,118	35,484	81,534	72,072	

* ראה סעיף ג' להלן.

באור 6 - הכנסות דמי ניהול (המשך)

ג. מיזוג קופות גמל

בהתאם להוראות תיקון מספר 4 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 ותיקון מספר 6 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), כפי שתוקנו בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 (תיקון מספר 8), התשע"א - 2011, חברה מנהלת של קופות גמל לא תנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוגי קופות הגמל המפורטות בחוק החל מיום 1 בינואר 2012. כמו כן נקבע, כי ההוראה האמורה לא תחול על קופות גמל מרכזיות לפיצויים.

ביום 1 בינואר 2012 מוזגו מסלולי קופת הראל - תעוז (קופה בבעלות הראל ביטוח ובניהול החברה) ומסלולי קופת הראל גמל (קופה בבעלות החברה) (להלן - הקופות המתמוזגות) לתוך קופת הראל - עצמה (קופה בבעלות הראל ביטוח ובניהול החברה) וזאת בהתאם להוראות כאמור.

המיזוג בוצע כך שהראל-תעוז מוזגה באופן מלא לתוך הראל-עצמה ואילו הראל קופת גמל מוזגה באופן טכני לתוך הראל-עצמה, באופן שמבנה הבעלויות במסלולים של הקופות המתמוזגות נשמר. שמה של הקופה הממוזגת שונה ל-"הראל עצמה-תעוז". כמו כן, במסגרת המיזוג שונה מסלול ההשקעה השקלי שהיה קיים בקופת הראל - עצמה והפך להיות מסלול "שקלי קצר". המיזוג נעשה בהתאם לאישור המפקח מיום 5 באוקטובר 2011 ואישור מס הכנסה מיום 29 בדצמבר 2011.

ד. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני, ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות זקנה והשארים ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החדשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

השיעורים כאמור יחולו גם על פוליסות ביטוח חיים חדשות, וזאת בשונה מקופות הגמל שם ההוראה חלה על הכספים הישנים והחדשים כאחד. שינוי דמי הניהול לא יחול על פוליסות ביטוח שהוצאו לפני יום תחילתן של התקנות, קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קופת גמל מבטיחת תשואה, קרן ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה וקופת גמל לחופשה.

בנוסף, ביום 25 ביוני 2012 פורסם חוזר שעניינו דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני. במסגרת החוזר נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) יוגבל שינוי בדמי ניהול כך שהגוף המוסדי יהיה רשאי להציע לעמית שיעור דמי ניהול הנמוך משיעור דמי הניהול המירבי הקבוע בדיון בתנאי שהשיעור הינו לתקופה של לפחות שנתיים או יותר מהיום בו החלו להגבות דמי הניהול בשיעור המוצע; (ב) נקבעו מצבים (הפסקות הפקדות, משיכה מלאה/חלקית של היתרה הצבורה, הוספת גורם הפצה המקבל עמלה מהגוף המוסדי) בהם גוף מוסדי יהיה רשאי להעלות את דמי הניהול לפני התקופה האמורה בכפוף לכך שהשינוי הוסכם עם העמית מראש ובכתב; (ג) יהיה על הגוף המוסדי לשלוח לעמית ולבעל רישיון הנותן ייעוץ פנסיוני (מתמשך) לעמית הודעה על הגדלת דמי הניהול הנגבים מהעמית, העלאה כאמור, לא תחול אלא בתום חודשיים ממועד שליחת ההודעה או מהמועד שצוין בהודעה, המאוחר מבין השניים, ובלבד שההודעה לא נשלחה מוקדם יותר מארבעה חודשים לפני מועד ההעלאה הצפוי. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2013.

בהמשך לדיוני הועדה בכנסת הוגשה הצעת חוק שתכליתה להסמיך את שר האוצר לקבוע שיעור דמי ניהול מינימאליים. הצעת החוק עברה קריאה ראשונה והיא נמצאת בדיונים בוועדת הכספים של הכנסת. בשלב זה, לא ניתן להעריך האם שר האוצר יעשה שימוש בסמכות ככל שזו תוקנה לו עם סיום שלבי החקיקה בנושא וייקבע שיעור דמי ניהול מינימאליים ואם ייקבע מה יהיו שיעור דמי הניהול המינימאליים שייקבעו.

למימוש הרפורמה כאמור צפויה להיות השפעה מהותית על ההכנסות מדמי ניהול של החברה וכן על רווחיות החברה. יודגש, כי להתממשות הפרסומים על קביעה של דמי ניהול בסכומים מינימאליים כאמור, תהיה השפעה ממתנת על הפגיעה הצפויה בהכנסות וברווחיות של החברה. ההצעה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה), תשע"א - 2011, במסגרתה מוצע להפחית את שיעור עמלות הפצה צפויה אף היא למתן את השפעת הרפורמה כאמור. החברה בוחנת את ההשפעות האפשריות של יישום התקנות וכן בוחנת צעדים שתוכל לנקוט בהם על מנת למתן את השפעת התקנות.

באור 7 - מסים על הכנסה**א. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה**

שיעורי המס החלים על הכנסות החברה בשנת המס 2012 ואילך הינם כדלקמן:

שיעור מס כולל	שיעור מס רווח	שיעור מס חברות	שנה
במוסדות כספיים	%		
35.34	16.0	25	2012
35.06	15.5	25	2013 ואילך

ב. הוראת שעה בעניין אי תחולת כללי IFRS לצרכי מס

ביום 4 בפברואר 2010 פורסם ברשומות החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 174 - הוראה שעה לגבי שנות המס 2007, 2008 ו-2009) התשי"ע-2010 (להלן: "הוראת השעה"). לפי הוראת השעה בקביעת ההכנסה החייבת בשנות המס 2007-2009 לא יחול תקן חשבונאות מס' 29 - "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)", אף אם יושם לצורך עריכת הדוחות הכספיים.

ביום 11 בינואר 2012, פורסם ברשומות חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 188), התשע"ב-2012, בעניין הארכת הוראת השעה הקיימת בדבר אי תחולת תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בקביעת ההכנסה החייבת של הנישומים גם לגבי שנות המס 2010 ו-2011.

ג. שינוי שיעור המס

ביום 2 באוגוסט פורסם צו מס ערך מוסף אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין עסקה ויבוא טובין, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012.

ועדת הכספים של הכנסת אישרה ביום 1 באוגוסט 2012 את העלאת מס השכר ומס הרווח החל מיום 1 בספטמבר 2012 לשיעור של 17%, אולם טרם פורסם צו המעדכן את שיעורי מס הרווח ומס השכר כאמור. לאור העובדה שבמידה והתיקון יושלם, הוא יושלם לאחר תקופת הדיווח, השלכות השינוי בשיעורי המס כאמור יבואו לידי ביטוי בדוחות הכספיים בתקופות עוקבות.

במידה ויפורסם צו מס ערך מוסף לגבי השינוי האמור, שיעורי המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים יעלה בשנת 2012 משיעור של 35.34% לשיעור של 35.53%, ובשנת 2013 ואילך יעלה לשיעור של 35.9%.

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים**א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים**

31 בדצמבר 2011	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,905	1,257	1,826	חייבים ויתרות חובה
16,813	16,660	16,450	זכאים ויתרות זכות

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום		
	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
7,040	1,390	1,936	3,326	3,830	הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
398	118	98	242	215	הוצאות הנהלה וכלליות - שכר דירקטורים
1,834	451	483	938	971	הוצאות הנהלה וכלליות אחרות שכר מנכ"ל (*)

(*) חלק מנושאי המשרה הבכירים בחברה אינם מועסקים על ידי החברה אלא על ידי חברות אחרות בקבוצת הראל ועובדים עבור החברה ועבור חברות אחרות בקבוצת הראל, בעיקר במסגרת חטיבת חסכון ארוך טווח הכוללת חברות מנהלות נוספות, והחברה אינה נושאת, הלכה למעשה, בחלק הארי של עלות העסקתם. לפיכך, קיים קושי בייחוס וכימות שיעור היקף העסקתם של אותם נושאי המשרה בענייניה של החברה ובהוצאות השכר של החברה בגינם.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטורים והנחיות של המפקח, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה זכויות העמיתים הינן לאורך שנים רבות בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, ביום 21 בדצמבר 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב כדלקמן: (א) סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים - עד ליום 31 בדצמבר 2012; (2) בניית מודל מיפוי ודירוג הפערים שנמצאו - עד ליום 31 במרס 2013; (3) הכנת תוכנית עבודה לטיפול בכל כשלים שנמצאו - עד ליום 30 בספטמבר 2013. תוכנית העבודה תכלול התייחסות לסידור המידע הקיים ושמירתו - עד ליום 30 בספטמבר 2014. סיום פרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016. בשלב זה, לאור מורכבות היישום של החוזר ופרק הזמן שנקבע ליישומו, לא ניתן להעריך את ההשפעה של החוזר כאמור.

ב. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצא"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים. על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. משיכות והעברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע משיכות והעברות תוך פרק זמן כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.

ד. טיוטת חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת

ביום 16 במאי 2012 התפרסמה טיוטת חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. הרקע לטייטה הינו החובה המוטלת על חברה מנהלת להודיע מראש לעמית על העלאת דמי ניהול בעניינו, כקבוע בתקנה 53 ב(א) לתקנות מס הכנסה. באם לא עשתה זאת, החברה המנהלת אינה רשאית להעלות את דמי ניהול ועליה להשיב לעמית את דמי ניהול שנגבו ממנו שלא כדין. במסגרת הטייטה, מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) על חברות המנהלות קופות גמל או קרנות פנסיה להשיב לעמיתים דמי ניהול שנגבו ביתר כמפורט בטייטה; (ב) הנחיות כלליות לביצוע ההשבה: (1) לכשתתפרסם הטייטה, יהיה על כל חברה מנהלת לבנות תוכנית עבודה המפרטת את אופן יישום הוראות ההשבה, לא יאוחר משלושה חודשים מהפרסום. בתוך תקופה זו החברה תבדוק ותתעד את אותם מקרים בהם הועלו דמי הניהול לעמיתים שלא כדין. (2) במועד ביצוע ההשבה יהיה על החברה המנהלת לשלוח מכתב לעמיתים שנמצאו זכאים להחזר כספים בהתאם להנחיות בטייטה. (3) לא יאוחר מחצי שנה מפרסום הטייטה, תמסור חברה מנהלת לממונה הודעה כמפורט בנספח א' לטייטה. (4) יהיה על חברה מנהלת לשמור בידיה נתונים בדבר ההשבה כמפורט בנספח ב' לטייטה. (5) בנוסף, יהיה על חברה מנהלת להעביר לממונה לא יאוחר מחודשיים לאחר יישום הנחיות ההשבה, דוח מסכם של מבקר הפנים של החברה המאשר כי החברה ביצעה את המוטל עליה.

בין המפקח לחברות המנהלות צפויים להתקיים דיונים בקשר עם טיוטת ההכרעה ולפיכך בשלב זה לא ניתן להעריך את השפעת טיוטת ההכרעה.

ה. תובענות ייצוגיות

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה או הסדר הפרשה המוצע יתקבלו ואישור התובענה כייצוגית תידחה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברה עלולות להדחות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי הנהלת החברה.

(1) בחודש יוני 2011 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישור כייצוגית נגד החברה ו-5 חברות נוספות המנהלות קופות גמל. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מפלות, כביכול, שלא כדין, בין העמיתים בקופות הגמל המנוהלות על-ידיהן בכך שלחלק מהם ניתנות הטבות בדמי הניהול הנגבים מהם בגין קופת הגמל שברשותם.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל עמיתי קופות הגמל המנוהלות על-ידי הנתבעות שנגבו מהם דמי ניהול העולים על מינימום דמי הניהול בקופה.

הנוק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מהחברה, מסתכם להערכת התובעים בסכום הנע בין 180 ל-360 מיליוני ש"ח. ביום 20 בדצמבר 2011 הגישה החברה תשובתה לבקשת האישור. ביום 20 במרס 2012 הוגשה הודעה לבית המשפט בדבר הגשת עתירה לבג"צ כנגד הממונה על שוק ההון מטעם התובעים בתיק. בקדם משפט שהתקיים ביום 3.4.12, קבע בית המשפט כי ימתין לקבלת תגובת המדינה לבג"צ שהוגש. המשיבות הבהירו כי הן אינן כבולות לתוצאות הבג"צ, בין היתר, היות שאינן משיבות בהליך האמור.

לדעת יועציה המשפטיים של החברה סיכויי הבקשה להתקבל נמוכים מ-50%.

(2) ביום 13 במרס 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה נגד החברה ובקשה לאישור כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה העלתה בשנת 2008 את שיעור דמי הניהול לתובע, וזאת על פי הנטען ללא מתן הודעה מוקדמת, כנדרש על פי דין. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג כוללת את כל העמיתים של קופות הגמל שלגביהן התובעת העלתה את שיעור דמי הניהול, באופן חד צדדי, וכן את כל העמיתים שהתובעת העלתה את דמי הניהול שלהם, ללא מתן הודעה מוקדמת בכתב מראש של חודשיים, כמתחייב על פי הדין.

הנוק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה, מסתכם להערכת התובע בסכום של כ-200 מיליוני ש"ח. מעיון ראשוני בתובענה סבורה החברה כי יש בידה טענות טובות להדיפת התובענה.

לדעת יועציה המשפטיים של החברה, הסיכוי שבקשת רשות הייצוג תדחה גבוהים מ-50%.